

**GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI
PAŃNÓW – ADAMÓW – KONIN SA**

**POZOSTAŁE INFORMACJE DO ROZSZERZONEGO SKONSOLIDOWANEGO
RAPORTU ZA III KWARTAŁ 2017 ROKU**

SPIS TREŚCI

1.	WYBRANE DANE FINANSOWE.....	3
2.	OPIS GRUPY	5
2.1.	Podstawowe wiadomości.....	5
2.2.	Struktura	6
2.3.	Skład Zarządu.....	7
2.4.	Opis zmian w strukturze Grupy	7
3.	ISTOTNE WYDARZENIA MAJĄCE WPŁYW NA DZIAŁALNOŚĆ SPÓŁKI I GRUPY	7
3.1.	Istotne dokonania i niepowodzenia w okresie, którego dotyczy raport	7
3.2.	Pozostałe istotne zdarzenia okresu sprawozdawczego oraz zdarzenia następujące po dniu bilansowym a także inne informacje, które są istotne dla oceny sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej i możliwości realizacji zobowiązań przez Spółkę i Grupę.....	15
4.	INFORMACJE O ISTOTNYCH POSTĘPOWANIACH TOCZĄCYCH SIĘ PRZED SĄDEM, ORGANEM WŁAŚCIWYM DLA POSTĘPOWANIA ARBITRAŻOWEGO LUB ORGANEM ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ DOTYCZĄCYCH ZE PAK SA LUB SPÓŁEK ZALEŻNYCH	16
5.	INFORMACJE DOTYCZĄCE AKCJONARIATU.....	18
5.1.	Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów.....	18
5.2.	Zestawienie stanu posiadania akcji osób zarządzających i nadzorujących.....	18
6.	STANOWISKO ZARZĄDU ODNOŚNIE MOŻLIWOŚCI REALIZACJI PUBLIKOWANYCH WCZEŚNIEJ PROGNOZ FINANSOWYCH.....	18
7.	INFORMACJA NA TEMAT WYPŁACONEJ LUB ZADEKLAROWANEJ DYWIDENDY	19
8.	INFORMACJE O ZAWARCIU PRZEZ ZE PAK SA LUB PODMIOTY ZALEŻNE ISTOTNYCH TRANSAKCJI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI NA WARUNKACH INNYCH NIŻ RYNKOWE.....	19
9.	INFORMACJE O UDZIELENIU PRZEZ ZE PAK SA LUB PODMIOTY ZALEŻNE ISTOTNYCH PORĘCZEŃ, KREDYTU LUB POŻYCZKI, LUB UDZIELENIU GWARANCJI	19
10.	INFORMACJE DOTYCZĄCE EMISJI, WYKUPU I SPŁATY NIEUDZIAŁOWYCH I KAPITAŁOWYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	19
11.	CZYNNIKI, KTÓRE W OCENIE ZARZĄDU BĘDĄ MIAŁY WPŁYW NA OSIĄGANE PRZEZ GRUPĘ WYNIKI W PERSPEKTYWIE CO NAJMNIEJ JEDNEGO KWARTAŁU	19
11.1.	Trendy makroekonomiczne w gospodarce Polski i zapotrzebowanie na energię elektryczną.....	20
11.2.	Otoczenie regulacyjne	21
11.3.	Ceny energii elektrycznej	22
11.4.	Ceny i podaż świadectw pochodzenia	23
11.5.	Koszt wydobycia i dostawy węgla oraz innych paliw	24
11.6.	Koszty uprawnień do emisji CO ₂	24
11.7.	Rekompensaty z tytułu kosztów osieroconych w związku z rozwiązaniem „Kontraktu Długoterminowego” („KDT”) Elektrowni Pątnów II sp. z o.o.....	25
11.8.	Sezonowość i warunki meteorologiczne.....	26
11.9.	Nakłady inwestycyjne.....	26
11.10.	Kurs walutowy euro/złoty, poziom stóp procentowych.....	26

1. WYBRANE DANE FINANSOWE

Wybrane skonsolidowane dane finansowe	<i>tysiące złotych</i>	<i>tysiące złotych</i>	<i>tysiące euro</i>	<i>tysiące euro</i>
	<i>9 miesięcy 2017 okres od 01.01.2017 do 30.09.2017</i>	<i>9 miesięcy 2016 okres od 01.01.2016 do 30.09.2016</i>	<i>9 miesięcy 2017 okres od 01.01.2017 do 30.09.2017</i>	<i>9 miesięcy 2016 okres od 01.01.2016 do 30.09.2016</i>
Przychody ze sprzedaży	1 813 089	2 053 540	425 948	470 047
Zysk (Strata) z działalności operacyjnej	237 761	311 727	55 857	71 353
Zysk (Strata) brutto	212 592	262 470	49 944	60 078
Zysk (Strata) netto	169 976	218 665	39 932	50 052
Zysk netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	169 368	216 208	39 790	49 489
Całkowite dochody	172 817	221 274	40 600	50 649
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	409 850	474 869	96 286	108 696
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(30 984)	(95 707)	(7 279)	(21 907)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(358 500)	(303 569)	(84 222)	(69 486)
Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	20 366	75 593	4 785	17 303
Zysk (Strata) netto na akcję (w złotych/euro na akcję)	3,33	4,25	0,78	0,97
Średnioważona liczba akcji (w sztukach)	50 823 547	50 823 547	50 823 547	50 823 547
	<i>stan na 30.09.2017</i>	<i>stan na 31.12.2016</i>	<i>stan na 30.09.2017</i>	<i>stan na 31.12.2016</i>
Aktywa razem	4 423 945	4 801 300	1 026 652	1 085 285
Aktywa trwałe	3 501 521	3 702 058	812 588	836 812
Aktywa obrotowe	922 424	1 099 242	214 064	248 472
Kapitał własny ogółem	2 250 886	2 143 658	522 356	484 552
Kapitał podstawowy	101 647	101 647	23 589	22 976
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	2 250 886	2 143 658	522 356	484 552
Zobowiązania razem	2 173 059	2 657 642	504 295	600 733
Zobowiązania długoterminowe	1 258 442	1 389 715	292 043	314 131
Zobowiązania krótkoterminowe	914 617	1 267 927	212 252	286 602
Wartość księgową na akcję (w złotych/euro na akcję)	44,29	42,18	10,28	9,53
Średnioważona liczba akcji (w sztukach)	50 823 547	50 823 547	50 823 547	50 823 547

GRUPA KAPITAŁOWA ZESPOŁU ELEKTROWNI PĄTNÓW – ADAMÓW – KONIN SA
POZOSTAŁE INFORMACJE DO ROZSZERZONEGO SKONSOLIDOWANEGO RAPORTU ZA III KWARTAŁ 2017 ROKU

Wybrane jednostkowe dane finansowe	tysiące złotych	tysiące złotych	tysiące euro	tysiące euro
	9 miesięcy 2017	9 miesięcy 2016	9 miesięcy 2017	9 miesięcy 2016
	okres	okres	okres	okres
	od 01.01.2017 do 30.09.2017	od 01.01.2016 do 30.09.2016	od 01.01.2017 do 30.09.2017	od 01.01.2016 do 30.09.2016
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	1 086 592	1 208 091	255 272	276 527
Zysk (Strata) z działalności operacyjnej	73 098	89 842	17 173	20 564
Zysk (Strata) brutto	72 610	151 542	17 058	34 687
Zysk (Strata) netto	61 116	139 663	14 358	31 968
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	158 033	131 848	37 127	30 179
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(15 762)	(9 209)	(3 703)	(2 108)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(189 234)	(90 403)	(44 457)	(20 693)
Przepływy pieniężne netto razem	(46 963)	32 236	(11 033)	7 379
Zysk (Strata) netto na akcję (w złotych/euro na akcję)	1,20	2,75	0,28	0,63
Średnioważona liczba akcji (w sztukach)	50 823 547	50 823 547	50 823 547	50 823 547
	stan na 30.09.2017	stan na 31.12.2016	stan na 30.09.2017	stan na 31.12.2016
Aktywa razem	2 298 378	2 598 206	533 378	587 298
Aktywa trwałe	1 984 906	2 219 586	460 631	501 715
Aktywa obrotowe	313 472	378 620	72 747	85 583
Kapitał własny	1 487 391	1 491 837	345 174	337 215
Kapitał podstawowy	101 647	101 647	23 589	22 976
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	810 987	1 106 369	188 203	250 083
Zobowiązania długoterminowe	238 970	344 005	55 457	77 759
Zobowiązania krótkoterminowe	257 293	387 209	59 709	87 525
Wartość księgową na akcję (w złotych/euro na akcję)	29,27	29,35	6,79	6,63
Średnioważona liczba akcji (w sztukach)	50 823 547	50 823 547	50 823 547	50 823 547

Powyższe dane zostały przeliczone z zastosowaniem następujących kursów:

- dane dotyczące sprawozdania z całkowitych dochodów (rachunku zysków i strat) oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych (rachunku przepływów pieniężnych) zgodnie z kursem stanowiącym średnią arytmetyczną średnich kursów NBP z każdego ostatniego roboczego dnia miesiąca okresu obrotowego od dnia 1 stycznia 2017 roku do 30 września 2017 roku, co daje 4,2566 euro/złoty oraz od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 30 września 2016 roku, co daje 4,3688 euro/złoty;
- dane dotyczące poszczególnych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej (bilansu) zgodnie ze średnim kursem euro/złoty ogłoszonym przez NBP na dzień 29 września 2017 roku, tj. 4,3091 euro/złoty oraz na dzień 30 grudnia 2016 roku, tj. 4,4240 euro/złoty.

2. OPIS GRUPY

2.1. Podstawowe wiadomości

Na dzień 30 września 2017 roku w skład Grupy Kapitałowej ZE PAK SA (również wskazywana w dalszej części sprawozdania jako „Grupa”, „Grupa Kapitałowa”, „Grupa ZE PAK SA”) wchodzi jednostka dominująca Zespół Elektrowni Pątnów – Adamów – Konin SA (również wskazywana w dalszej części sprawozdania jako „ZE PAK SA” lub „Spółka”) oraz dwanaście spółek zależnych, tj. Elektrownia Pątnów II sp. z o.o., PAK – Volt SA, PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Adamów SA (również wskazywana w dalszej części sprawozdania jako „PAK KWB Adamów SA”), PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Konin SA (również wskazywana w dalszej części sprawozdania jako „PAK KWB Konin SA”), Przedsiębiorstwo Remontowe PAK Serwis sp. z o.o. (również wskazywana w dalszej części sprawozdania jako „PAK Serwis sp. z o.o.”), EL PAK Serwis sp. z o.o. w likwidacji, Aquakon sp. z o.o. w likwidacji, Eko-Surowce sp. z o.o. w likwidacji, Energoinwest Serwis sp. z o.o. w likwidacji, PAK Górnictwo sp. z o.o., PAK – HOLDCO sp. z o.o. i PAK Infrastruktura sp. z o.o. Konsolidacji podlegają wszystkie wyżej wymienione spółki.

Spółki mające największe znaczenie dla Grupy ze względu na swoją skalę działalności to ZE PAK SA, zajmująca się wytwarzaniem energii elektrycznej i ciepła, Elektrownia Pątnów II sp. z o.o., zajmująca się wytwarzaniem energii elektrycznej oraz PAK KWB Adamów SA i PAK KWB Konin SA, zajmujące się wydobywaniem węgla brunatnego. Oprócz spółek z wymienionych głównych obszarów działalności w skład Grupy wchodzi również inne spółki, które zajmują się m.in.: realizacją robót budowlanych i montażowych, pracami konserwacyjnymi, działalnością usługową, produkcyjną i handlową skierowaną na zaspokojenie potrzeb i kompleksową obsługę przemysłu.

Aktywa wytwórcze Grupy obejmują cztery elektrownie opalane węglem brunatnym zlokalizowane w centralnej Polsce, w województwie wielkopolskim. Są to: Pątnów II, która jest wyposażona w blok energetyczny na parametry nadkrytyczne, Pątnów I, Adamów oraz Konin, wyposażona m.in. w blok z kotłem dedykowanym opalanym biomasą. Łączna zainstalowana moc elektryczna brutto aktywów wytwórczych Grupy na dzień 30 września 2017 roku wynosiła 2501 MWe.

Główne aktywa wydobywcze Grupy skoncentrowane są głównie w dwóch spółkach: PAK KWB Konin SA, która eksploatuje aktualnie odkrywkę Józwin, Tomisławice oraz Drzewce, PAK KWB Adamów SA eksploatującą odkrywkę Adamów.

Zdecydowana większość generowanych przez Grupę przychodów ze sprzedaży pochodzi ze sprzedaży energii elektrycznej (wytworzonej wewnątrz Grupy oraz zakupionej w celu jej odsprzedania). Uzupełnienie stanowią przychody ze sprzedaży ciepła, umów o usługi budowlane i remontowe oraz praw majątkowych ze świadectw pochodzenia energii (zielone i czerwone certyfikaty). Dodatkowe, uzależnione od poziomu kosztów wytwarzania oraz cen energii na rynku i wolumenu produkcji, źródło przychodów ze sprzedaży stanowią przychody z tytułu rozwiązania kontraktów długoterminowych na sprzedaż energii elektrycznej, generowane przez Elektrownię Pątnów II sp. z o.o. Grupa posiadając w swej strukturze kopalnie węgla brunatnego zapewnia elektrowniom dostęp do nieprzerwanych dostaw węgla brunatnego dla własnych instalacji produkcyjnych zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie kopalń. Pionowo zintegrowana Grupa pozwala optymalizować zapasy i dostawy węgla, koordynując wydobywanie węgla z zapotrzebowaniem na to paliwo. Zapotrzebowanie na biomasę pokrywane jest na podstawie umów zawieranych z dostawcami.

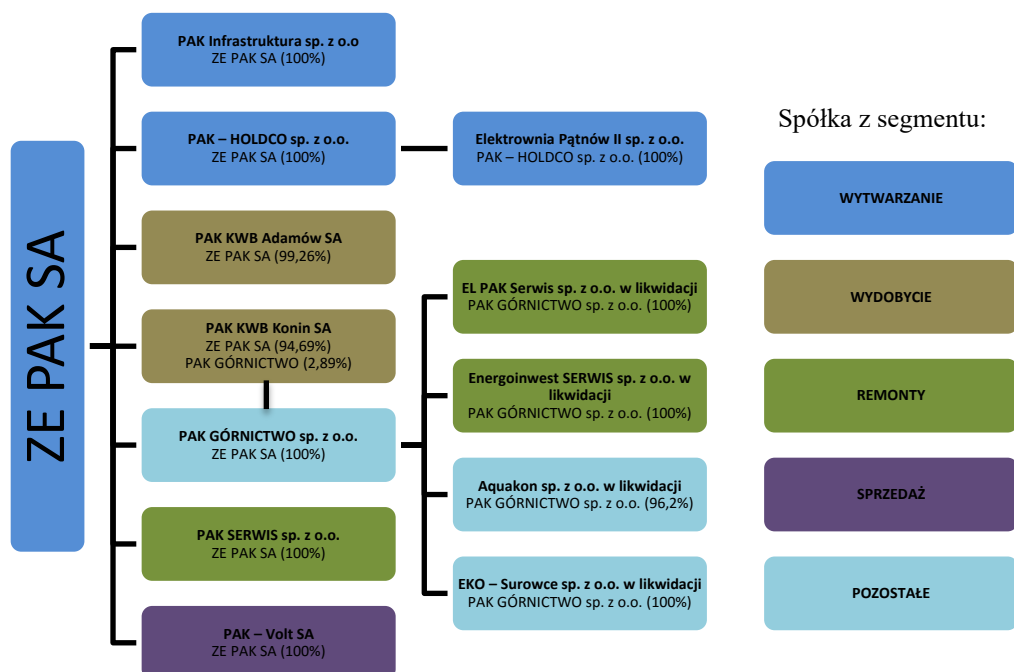
Strukturę Grupy ZE PAK SA na dzień 30 września 2017 roku przedstawia Rysunek 1.

ZE PAK SA, poza Grupą Kapitałową, posiada udziały w Zakładach Pomiarowo-Badawczych Energetyki Energopomiar sp. z o.o. z siedzibą w Gliwicach, świadczącej usługi pomiarowe, badawcze i doradcze dotyczące m.in. energetyki. Spółka w wyżej wymienionej spółce posiada 1 udział o wartości 151 201,01 złotych, co stanowi 2,81% kapitału ogółem.

Poprzez osobę głównego akcjonariusza Grupa jest powiązana z innymi podmiotami, w których znaczący udział pośrednio lub bezpośrednio posiada Zygmunt Solorz.

2.2. Struktura

Rysunek 1: Schemat Grupy na dzień 30 września 2017 roku

Na dzień publikacji niniejszego raportu struktura Grupy Kapitałowej ZE PAK SA zmieniła się w stosunku do przedstawionej na powyższym schemacie. 16 października 2017 roku powołana została nowa spółka PAK Adamów sp. z o.o., w której ZE PAK SA posiada wszystkie udziały.

Tabela 1: Zestawienie spółek Grupy (bez ZE PAK SA)

Jednostka	Siedziba	Zakres działalności	Procentowy udział Grupy w kapitale na dzień	
			30.09.2017	31.12.2016
Przedsiębiorstwo Remontowe „PAK SERWIS” sp. z o.o.	62-510 Konin ul. Przemysłowa 158	Usługi remontowo-budowlane	100,00%	100,00%
„Elektrownia Pątnów II” sp. z o.o.	62-510 Konin ul. Kazimierska 45	Wytwarzanie i sprzedaż energii elektrycznej z bloku 464 MW	100,00%*	100,00%*
„PAK – HOLDCO” sp. z o.o.	62-510 Konin ul. Kazimierska 45	Działalność holdingowa	100,00%	100,00%
„PAK Infrastruktura” sp. z o.o.	62-510 Konin ul. Kazimierska 45	Wykonywanie robót ogólnobudowlanych w zakresie obiektów inżynierskich gdzie indziej niesklasyfikowanych	100,00%	100,00%
„PAK GÓRNICTWO” sp. z o.o.	62-510 Konin ul. Przemysłowa 158	Naprawa i konserwacja maszyn, urządzeń elektrycznych, transport kolejowy, roboty montażowe	100,00%	100,00%
PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Konin SA	62-540 Kleczew ul. 600-lecia 9	Wydobycie węgla brunatnego	97,58%*	96,23%*
PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Adamów SA	62-700 Turek ul. Uniejowska 9	Wydobycie węgla brunatnego	99,26%	98,41%
PAK – Volt SA	00-834 Warszawa ul. Pańska 77/79	Obrót energią elektryczną	100,00%	100,00%
Energoinvest Serwis sp. z o.o. w likwidacji	62-510 Konin ul. Spółdzielców 3	Spółka w likwidacji	100,00%*	100,00%*
„Aquakon” sp. z o.o. w likwidacji	62-610 Sompolno Police	Spółka w likwidacji	96,20%*	92,57%*
Eko-Surowce sp. z o.o.	62-540 Kleczew	Spółka w likwidacji	100,00%*	96,23%*

w likwidacji	ul. 600-lecia 9			
EL PAK Serwis sp. z o.o. w likwidacji	62-510 Konin ul. Przemysłowa 158	Spółka w likwidacji	100,00%*	100,00%*

* Podmioty gdzie występuje częściowo lub w całości udział pośredni ZE PAK SA przez inne spółki z Grupy ZE PAK SA.

2.3. Skład Zarządu

W skład Zarządu ZE PAK SA na dzień publikacji raportu wchodzi:

- Adam Kłapszta – Prezes Zarządu,
- Aneta Lato-Żuchowska – Wiceprezes Zarządu,
- Zygmunt Artwik – Wiceprezes Zarządu,
- Elżbieta Niebisz – Wiceprezes Zarządu.

Obecny skład Zarządu nie uległ zmianie w okresie od przekazania poprzedniego raportu okresowego.

2.4. Opis zmian w strukturze Grupy

W dniu 1 sierpnia 2017 roku nadzwyczajne zgromadzenia wspólników czterech spółek zależnych pośrednio od Spółki, tj.: Energoinwest Serwis sp. z o.o., EL PAK Serwis sp. z o.o., Aquakon sp. z o.o. oraz Eko-Surowce sp. z o.o. podjęły uchwały o rozwiązaniu ww. spółek i otwarciu ich likwidacji. Zainicjowane procesy likwidacyjne są następstwem restrukturyzacji działalności pomocniczej wobec głównych segmentów grupy kapitałowej. Działalność prowadzona dotychczas przez wyżej wskazane spółki jest realizowana przez PAK Górnictwo sp. z o.o., która wstąpiła w prawa i obowiązki likwidowanych spółek.

16 października 2017 roku powołana została nowa spółka PAK Adamów sp. z o.o., w której ZE PAK SA posiada wszystkie udziały. Powołanie spółki związane jest z przygotowaniem do procesu zakończenia działalności przez Elektrownię Adamów.

3. ISTOTNE WYDARZENIA MAJĄCE WPŁYW NA DZIAŁALNOŚĆ SPÓŁKI I GRUPY

3.1. Istotne dokonania i niepowodzenia w okresie, którego dotyczy raport

Krótką charakterystyka osiągniętych wyników finansowych

W III kwartale 2017 roku przychody ze sprzedaży ogółem wyniosły 635 533 tysięcy złotych i w porównaniu do III kwartału 2016 roku zmniejszyły się o 50 487 tysięcy złotych, tj. o 7,36%. W okresie 9 miesięcy 2017 roku przychody ze sprzedaży ogółem wyniosły 1 813 089 tysięcy złotych i w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku były mniejsze o 240 451 tysięcy złotych, tj. o 11,71%.

W III kwartale 2017 roku, w porównaniu do analogicznego kwartału roku ubiegłego, w Grupie zmniejszyła się sprzedaż energii elektrycznej z 3,56 TWh do 3,13 TWh, tj. o 12,08%. Równocześnie do 177,33 złotych/MWh, tj. o 2,99%, zwiększyła się średnia uzyskana cena sprzedaży energii elektrycznej. Pomimo wzrostu ceny spadek wolumenu spowodował, że przychody ze sprzedaży energii elektrycznej zmniejszyły się. Spadek przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej z produkcji własnej i z obrotu (pomniejszonych o podatek akcyzowy) w III kwartale 2017 roku w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku wyniósł 56 753 tysięcy złotych, tj. o 9,27%. Mniejszy wolumen sprzedaży energii elektrycznej wynikał zarówno z mniejszej sprzedaży energii elektrycznej z produkcji własnej, jak i sprzedaży energii elektrycznej z obrotu. Wolumen sprzedaży energii elektrycznej z produkcji własnej zmniejszył się z 2,49 TWh do 2,31 TWh (wolumeny produkcji netto poszczególnych elektrowni Grupy przedstawia Wykres 3), natomiast wolumen energii z obrotu spadł z 1,07 TWh do 0,82 TWh. Podobne tendencje charakteryzowały okres 9 miesięcy 2017 roku w stosunku do 9 miesięcy 2016 roku. W tym przypadku również nastąpił wzrost uzyskanej ceny sprzedaży energii do poziomu 176,45 złotych/MWh, tj. o 1,4%. Wolumen sprzedaży energii spadł o 14,92% do poziomu 8,78 TWh, przy czym zmniejszył się wolumen zarówno energii z produkcji własnej jak i wolumen energii z obrotu. Pomimo osiągniętej wyższej ceny sprzedaży, spadek wolumenu spowodował zmniejszenie przychodów ze sprzedaży energii (pomniejszonych o podatek akcyzowy) w okresie 9 miesięcy 2017 roku w stosunku do 9 miesięcy 2016 roku o 246 350 tysięcy złotych, tj. o 13,72%.

W III kwartale 2017 roku przychody ze sprzedaży praw majątkowych ze świadectw pochodzenia energii wyniosły 70 tysięcy złotych. W analogicznym kwartale 2016 roku zanotowano natomiast ujemną wartość z tego tytułu w wysokości (5 583) tysięcy złotych. Przychody uzyskiwane z tytułu świadectw pochodzenia energii

w III kwartale 2017 roku dotyczyły „czerwonych certyfikatów”, ponieważ na skutek braku produkcji z biomasy Grupa nie notowała przychodów z zielonych certyfikatów. W okresie 9 miesięcy 2017 roku przychody ze sprzedaży praw majątkowych ze świadectw pochodzenia energii wyniosły 35 tysięcy złotych. Niższa wartość przychodów odnotowana w okresie 9 miesięcy 2017 roku niż w samym III kwartale 2017 roku wynika z faktu, że część zapasów zielonych certyfikatów była sprzedawana we wcześniejszych okresach po cenach niższych niż ich wycena na koniec 2016 roku.

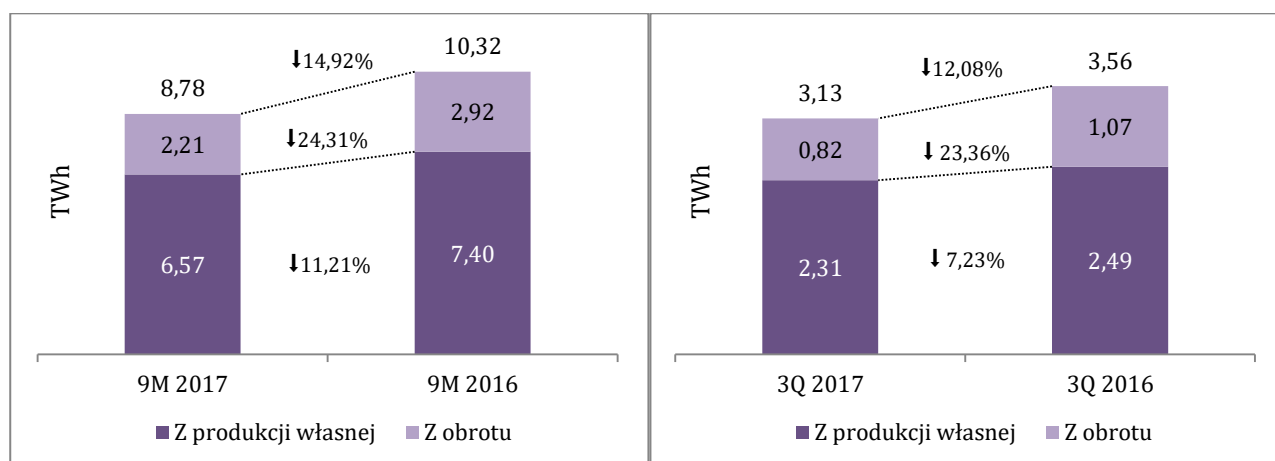
W III kwartale 2017 roku przychody z rekompensaty z tytułu rozwiązania kontraktów długoterminowych dla Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. były niższe o 5 849 tysięcy złotych, tj. o 12,84% w porównaniu z rekompensatą uzyskaną w III kwartale 2016 roku. W okresie 9 miesięcy 2017 roku w stosunku do 9 miesięcy 2016 roku wartość rekompensaty jest niższa o 5 445 tysięcy złotych, tj. o 3,96%.

Przychody z umów o usługi budowlane w III kwartale 2017 roku w stosunku do przychodów uzyskanych w analogicznym kwartale poprzedniego roku zwiększyły się o 5 388 tysięcy złotych, tj. o 29,19%. Natomiast w okresie 9 miesięcy 2017 roku w porównaniu z 9 miesiącami 2016 roku wzrost przychodów z tego tytułu wyniósł 23 681 tysięcy złotych, czyli 52,67%. Główną przyczyną było zwiększenie zaangażowania kontraktowego spółki PAK Serwis na rzecz odbiorców zewnętrznych przy realizacji inwestycji w branży energetycznej.

Przychody ze sprzedaży ciepła w III kwartale 2017 roku od uzyskanych w III kwartale ubiegłego roku były niższe o 291 tysięcy złotych, tj. 3,07%, a w okresie 9 miesięcy 2017 roku do 9 miesięcy 2016 roku o 279 tysięcy złotych, tj. o 0,67%. Na spadek przychodów wpłynęła niższa zrealizowana średnia cena sprzedaży, a w III kwartale 2017 roku dodatkowo nieco niższy wolumen sprzedaży.

Pozostałe przychody ze sprzedaży w III kwartale 2017 roku wzrosły o 1 365 tysięcy złotych w odniesieniu do analogicznego okresu ubiegłego roku. W okresie 9 miesięcy 2017 roku w stosunku do 9 miesięcy 2016 roku wzrost wyniósł 2 146 tysięcy złotych. Wzrost wynikał w dużej mierze z większego zakresu usług serwisowych realizowanych dla operatora systemu przez spółkę z segmentu remontowego.

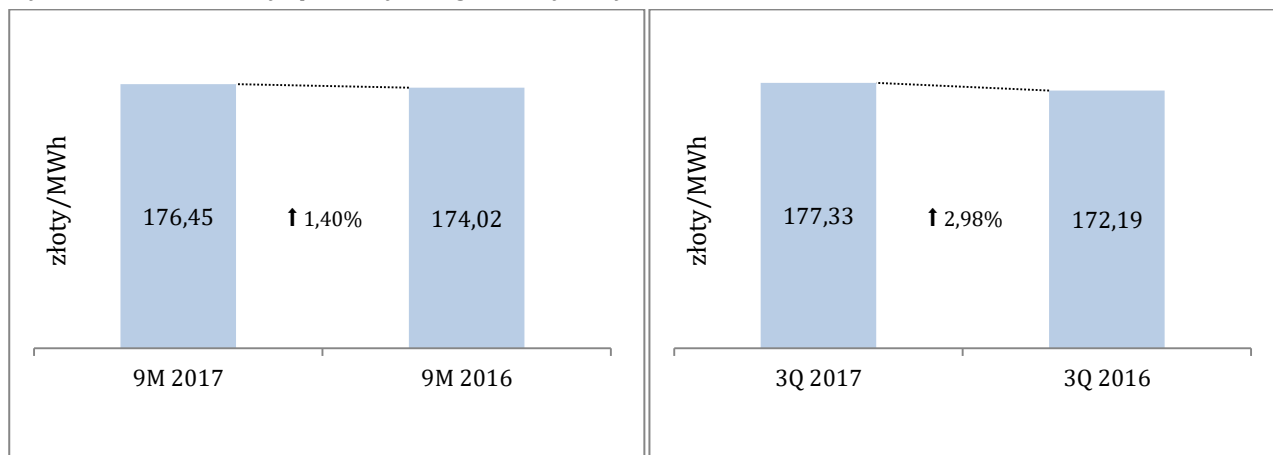
Wykres 1: Sprzedaż energii elektrycznej*

* Oprócz wartości prezentowanych na wykresie, dodatkowo w okresie 9 miesięcy 2016 roku sprzedano 0,04 TWh energii elektrycznej w ramach produkcji bloków 1 i 2 w elektrowni Pątnów I w okresie inwestycji, w tym w III kwartale 2016 roku 0,00 TWh.

Źródło: Dane wewnętrzne

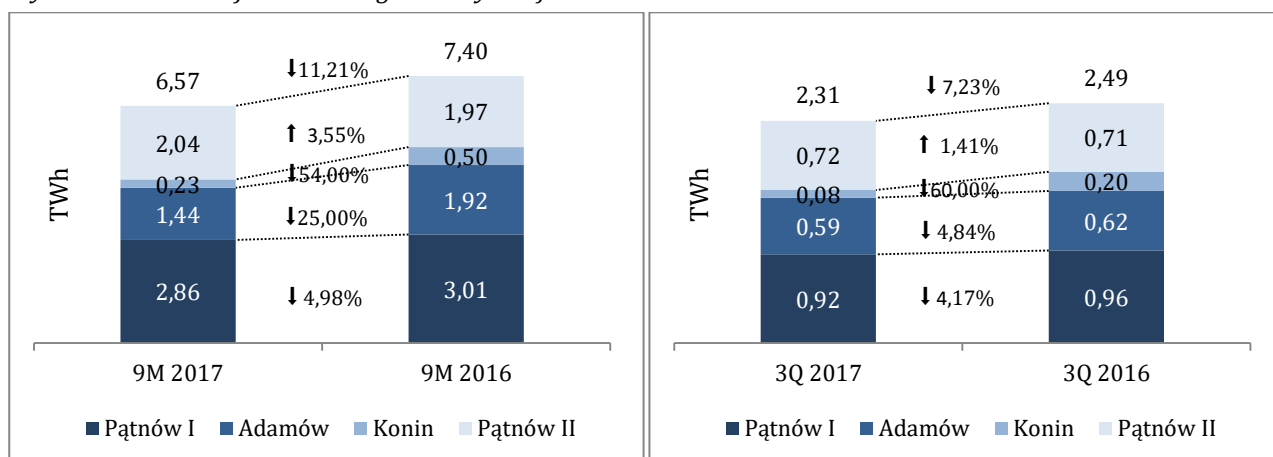
Wykres 2: Średnie ceny sprzedaży energii elektrycznej*

* Średnia cena liczona, jako przychody ze sprzedaży energii (własnej wraz z usługami systemowymi oraz z obrotu) podzielone przez wolumen sprzedaży.

Źródło: Dane wewnętrzne

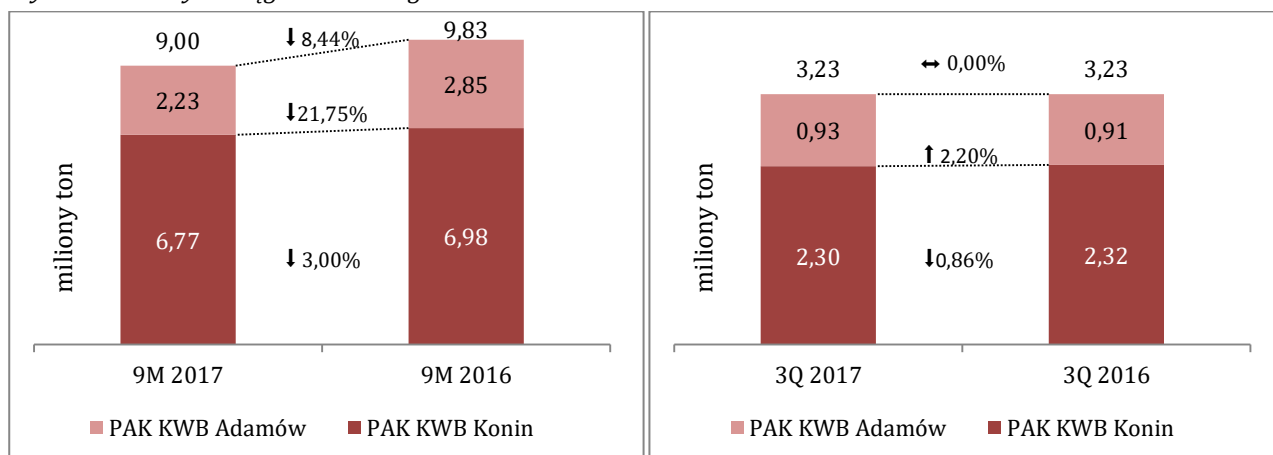
Wykres 3: Produkcja netto energii elektrycznej*

* Oprócz wartości prezentowanych na wykresie, dodatkowo w okresie 9 miesięcy 2016 roku wyprodukowano 0,04 TWh energii elektrycznej w ramach produkcji bloków 1 i 2 w elektrowni Pątnów I w okresie inwestycji, w tym w III kwartale 2016 roku 0,00 TWh.

Źródło: Dane wewnętrzne

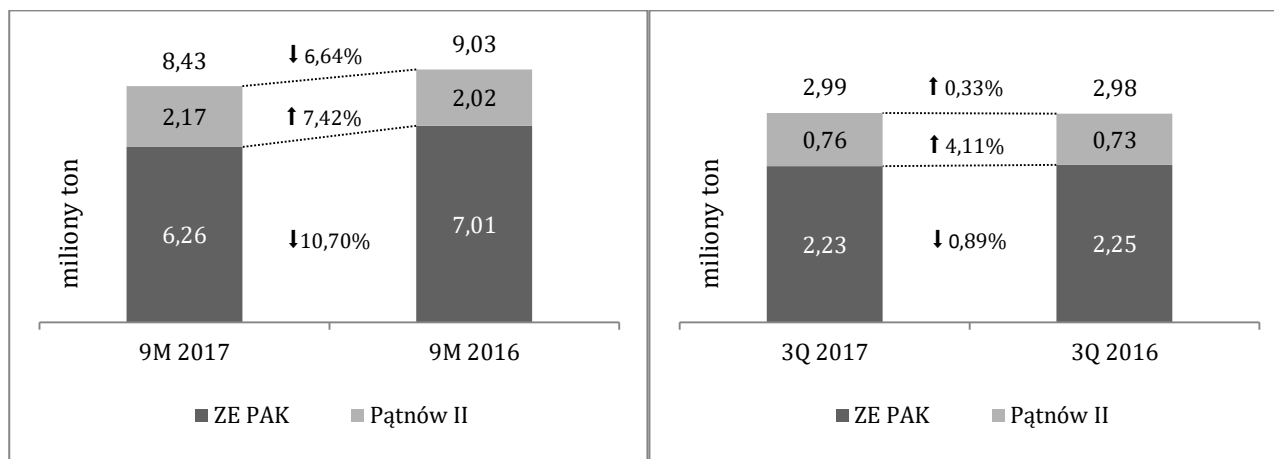
Wykres 4: Zużycie węgla brunatnego*

* Oprócz wartości prezentowanych na wykresie, dodatkowo w okresie 9 miesięcy 2016 roku zużyto 0,05 miliona ton węgla na potrzeby produkcji bloków 1 i 2 w elektrowni Pątnów I w okresie inwestycji, w tym w III kwartale 2016 roku 0,00 miliona ton.

Źródło: Dane wewnętrzne

Wykres 5: Emisja CO₂*

* Oprócz wartości prezentowanych na wykresie, dodatkowo w okresie 9 miesięcy 2016 roku wyemitowano 0,04 miliona ton CO₂ w ramach produkcji bloków 1 i 2 w elektrowni Pątnów I w okresie inwestycji, w tym w III kwartale 2016 roku 0,00 miliona ton.

Źródło: Dane wewnętrzne

Tabela 2: Zestawienie skonsolidowanych przychodów ze sprzedaży

	tysiące złotych okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku	tysiące złotych okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku	tysiące złotych zmiana	% dynamika
Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej (pomniejszone o podatek akcyzowy)	411 785	429 376	(17 591)	(4,10)
Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej z obrotu	143 735	182 897	(39 162)	(21,41)
Prawa majątkowe ze świadectw pochodzenia energii	70	(5 583)	5 653	-
Przychody z umów o usługi budowlane	23 844	18 456	5 388	29,19
Rekompensaty z tytułu rozwiązania KDT	39 702	45 551	(5 849)	(12,84)
Przychody ze sprzedaży energii cieplnej	9 178	9 469	(291)	(3,07)
Pozostałe przychody ze sprzedaży	7 219	5 854	1 365	23,32
Przychody ze sprzedaży ogółem	635 533	686 020	(50 487)	(7,36)
	tysiące złotych okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku	tysiące złotych okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku	tysiące złotych zmiana	% dynamika
Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej (pomniejszone o podatek akcyzowy)	1 168 024	1 286 325	(118 301)	(9,20)
Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej z obrotu	381 662	509 711	(128 049)	(25,12)
Prawa majątkowe ze świadectw pochodzenia energii	35	14 239	(14 204)	(99,75)
Przychody z umów o usługi budowlane	68 646	44 965	23 681	52,67
Rekompensaty z tytułu rozwiązania KDT	132 129	137 574	(5 445)	(3,96)
Przychody ze sprzedaży energii cieplnej	41 560	41 839	(279)	(0,67)
Pozostałe przychody ze sprzedaży	21 033	18 887	2 146	11,36
Przychody ze sprzedaży ogółem	1 813 089	2 053 540	(240 451)	(11,71)

Tabela 3: Wybrane pozycje skonsolidowanego rachunku zysków i strat

	tysiące złotych okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku	tysiące złotych okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku	tysiące złotych zmiana	% dynamika
Przychody ze sprzedaży	635 533	686 020	(50 487)	(7,36)
Koszt własny sprzedaży	(511 085)	(570 220)	(59 135)	(10,37)
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	124 448	115 800	8 648	7,47
Pozostałe przychody operacyjne	1 923	7 773	(5 850)	(75,26)
Koszty sprzedaży	(911)	(966)	(55)	(5,69)
Koszty ogólnego zarządu	(33 928)	(23 996)	9 932	41,39
Pozostałe koszty operacyjne	(1 074)	(5 864)	(4 790)	(81,68)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	90 458	92 747	(2 289)	(2,47)
Przychody finansowe	(2 850)	1 160	(4 010)	-
Koszty finansowe	(9 513)	(9 414)	99	1,05
Zysk (strata) brutto	78 095	84 493	(6 398)	(7,57)
Podatek dochodowy (obciążenie podatkowe)	(12 495)	(5 713)	6 782	118,71
Zysk (strata) netto	65 600	78 780	(13 180)	(16,73)
Inne całkowite dochody netto	532	1 558	(1 026)	(65,85)
Całkowity dochód	66 132	80 338	(14 206)	(17,68)
EBITDA*	141 235	144 367	(3 132)	(2,17)

	tysiące złotych okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku	tysiące złotych okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku	tysiące złotych zmiana	% dynamika
Przychody ze sprzedaży	1 813 089	2 053 540	(240 451)	(11,71)
Koszt własny sprzedaży	(1 490 059)	(1 677 507)	(187 448)	(11,17)
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	323 030	376 033	(53 003)	(14,10)
Pozostałe przychody operacyjne	11 375	18 747	(7 372)	(39,32)
Koszty sprzedaży	(3 113)	(3 105)	8	0,26
Koszty ogólnego zarządu	(90 467)	(71 791)	18 676	26,01
Pozostałe koszty operacyjne	(3 064)	(8 157)	(5 093)	(62,44)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	237 761	311 727	(73 966)	(23,73)
Przychody finansowe	10 721	6 334	4 387	69,26
Koszty finansowe	(35 890)	(55 591)	(19 701)	(35,44)
Zysk (strata) brutto	212 592	262 470	(49 878)	(19,00)
Podatek dochodowy (obciążenie podatkowe)	(42 616)	(43 805)	(1 189)	(2,71)
Zysk (strata) netto	169 976	218 665	(48 689)	(22,27)
Inne całkowite dochody netto	2 841	2 609	232	8,89
Całkowity dochód	172 817	221 274	(48 457)	(21,90)
EBITDA*	392 244	473 170	(80 926)	(17,10)

* Spółka definiuje i oblicza EBITDA, jako zysk/(stratę) z działalności operacyjnej (obliczonej, jako zysk/(strata) netto za rok obrotowy skorygowany o (i) podatek dochodowy (obciążenie podatkowe), (ii) przychody finansowe oraz (iii) koszty finansowe) skorygowany o amortyzację (wykazaną w rachunku zysków i strat) oraz odpisy aktualizujące wartość środków trwałych, aktywów niematerialnych oraz aktywów górniczych.

Tabela 4: Skonsolidowane koszty rodzajowe

	tysiące złotych okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku	tysiące złotych okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku	tysiące złotych zmiana	% dynamika
Amortyzacja	50 777	51 620	(843)	(1,63)
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	(548)	9 050	(9 598)	-
Zużycie materiałów	62 878	91 106	(28 228)	(30,98)
Usługi obce	26 532	13 383	13 149	98,25
Podatki i opłaty z wyłączeniem podatku akcyzowego	38 523	37 969	554	1,46
Koszty emisji CO ₂ *	63 540	57 341	6 199	10,81
Koszty świadczeń pracowniczych	109 804	117 010	(7 206)	(6,16)
Pozostałe koszty rodzajowe	6 680	14 198	(7 518)	(52,95)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz sprzedanej energii zakupionej z obrotu	135 424	183 877	(48 453)	(26,35)
Koszty według rodzaju ogółem	493 610	575 554	(81 944)	(14,24)

* Koszty emisji CO₂ w koszcie własnym sprzedaży w III kwartale 2016 roku wyniosły 76 567 tysięcy złotych (różnica w wysokości 19 226 tysięcy złotych, w stosunku do wartości zaprezentowanej w kosztach rodzajowych, stanowi składnik zmiany stanu produktów).

	tysiące złotych okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku	tysiące złotych okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku	tysiące złotych zmiana	% dynamika
Amortyzacja	154 483	161 443	(6 960)	(4,31)
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	228	30 891	(30 663)	(99,26)
Zużycie materiałów	189 099	245 031	(55 932)	(22,83)
Usługi obce	75 455	34 281	41 174	120,11
Podatki i opłaty z wyłączeniem podatku akcyzowego	124 077	117 984	6 093	5,16
Koszty emisji CO ₂ *	231 634	200 180	31 454	15,71
Koszty świadczeń pracowniczych	356 629	378 946	(22 317)	(5,89)
Pozostałe koszty rodzajowe	28 278	24 961	3 317	13,29
Wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz sprzedanej energii zakupionej z obrotu	366 022	517 275	(151 253)	(29,24)
Koszty według rodzaju ogółem	1 525 905	1 710 992	(185 087)	(10,82)

* Koszty emisji CO₂ w koszcie własnym sprzedaży w okresie 9 miesięcy 2016 roku wyniosły 239 707 tysięcy złotych (różnica w wysokości 39 527 tysięcy złotych, w stosunku do wartości zaprezentowanej w kosztach rodzajowych, stanowi składnik zmiany stanu produktów).

Koszt własny sprzedaży w III kwartale 2017 roku wyniósł 511 085 tysięcy złotych i w stosunku do poniesionego w III kwartale 2016 roku zmniejszył się o 59 135 tysięcy złotych, tj. o 10,37%. W okresie 9 miesięcy 2017 roku koszt własny sprzedaży wyniósł 1 490 059 tysięcy złotych i w stosunku do poniesionego w analogicznym okresie roku ubiegłego zmniejszył się o 187 448 tysięcy złotych, tj. o 11,17%. Do zmniejszenia kosztu własnego w największym stopniu przyczyniły się: niższa wartość zakupionej do sprzedaży energii elektrycznej z obrotu, niższe koszty zużycia materiałów w związku z niższą produkcją (chodzi zwłaszcza o produkcję z kotła biomasowego) oraz niższe koszty świadczeń pracowniczych wynikające z niższego średniego zatrudnienia w okresie. W obu analizowanych okresach pozytywnie zadziałał również brak istotnych odpisów aktualizujących wartość zapasów, co zwiększało bazę kosztową w III kwartale i 9 miesiącach 2016 roku. Niższa wartość amortyzacji widoczna w okresie 9 miesięcy 2017 roku w odniesieniu do okresu porównawczego wynika z unieczynnienia w zeszłym roku jednej z odkrywek oraz zakończenia

w marcu ubiegłego roku amortyzacji aktywa dotyczącego zdejmowania nadkładu w jednej z kopalń. Efekt ten nie występuje już w samym III kwartale ponieważ okres porównawczy zeszłego roku już uwzględniał te czynniki. Natomiast na zwiększenie kosztu własnego wpływ miały wyższe usługi obce jako skutek większego zaangażowania jednej ze spółek remontowych w realizację kontraktów dla zewnętrznych odbiorców, wyższe koszty serwisowe. Wyższe podatki i opłaty wynikają ze wzrostu opłaty z tytułu wyłączenia gruntów z produkcji rolnej i leśnej. Koszty emisji CO₂ spadły zarówno w samym III kwartale, jak i okresie 9 miesięcy 2017 roku w porównaniu do analogicznych okresów roku ubiegłego (w przypadku odniesienia do kosztów emisji w 2016 roku pamiętać należy o klasyfikacji części kosztów jako zmiana stanu produktów). Spadek kosztów emisji wynika z mniejszego wolumenu produkowanej energii, a w przypadku samego III kwartału 2017 również z niższej ceny zakupu praw do emisji. Dodatkowo niekorzystnie na wysokość kosztu własnego sprzedaży w III kwartale 2017 roku wpłynęła konieczność zwiększenia rezerwy rekultywacyjnej o czym Spółka informowała w październiku. Koszt własny sprzedaży obciążała ta część rezerwy, która odnosiła się do aktualnie eksploatowanych odkrywek natomiast pozostała część rezerwy, dotycząca terenów na których eksploatację zakończono, zwiększyła koszty ogólnego zarządu.

Pozostałe przychody operacyjne w III kwartale 2017 roku wyniosły 1 923 tysiące złotych i od uzyskanych w analogicznym okresie ubiegłego roku były niższe o 5 850 tysięcy złotych, tj. 75,26%, natomiast w okresie 9 miesięcy 2017 roku wyniosły 11 375 tysięcy złotych, co oznacza, że w porównaniu do 9 miesięcy 2016 roku były niższe o 7 372 tysiące złotych. Zarówno w III kwartale, jak i w okresie 9 miesięcy 2017 roku największy spadek pozostałych przychodów operacyjnych w porównaniu do analogicznych okresów ubiegłego roku nastąpił w pozycji zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych w wyniku zakończenia rozliczania jednej z umów leasingu zwrotnego.

Koszty sprzedaży w III kwartale 2017 roku wyniosły 911 tysięcy złotych i od poniesionych w III kwartale 2016 roku były niższe o 55 tysięcy złotych, tj. 5,69%. Natomiast w okresie 9 miesięcy 2017 roku wyniosły 3 113 tysięcy złotych i w stosunku do 9 miesięcy ubiegłego roku zwiększyły się o 8 tysięcy złotych, tj. 0,26%.

W III kwartale 2017 roku koszty ogólnego zarządu wyniosły 33 928 tysięcy złotych, czyli zwiększyły się o 9 932 tysiące złotych, tj. 41,39% w stosunku do kosztów poniesionych w III kwartale 2016 roku. Za 9 miesięcy 2017 roku wyniosły 90 467 tysięcy złotych, co oznacza, że były wyższe o 18 676 tysięcy złotych, tj. 26,01%. Wzrost kosztów ogólnego zarządu w III kwartale 2017 roku jest wynikiem zaklasyfikowania do tej pozycji części kosztów wynikających ze zwiększenia rezerwy rekultywacyjnej, o której Spółka informowała w październiku. W koszty ogólnego zarządu odniesiona została ta część zwiększenia rezerwy, która dotyczy nieeksploatowanych już odkrywek. Na wzrost kosztów ogólnego zarządu złożył się również efekt niższej bazy w 2016 roku z powodu rozwiązanych wówczas: rezerwy dotyczącej premii w jednej ze spółek, jak również wyższej wartości rozwiązywanych rezerw związanych z działalnością wydobywcą.

Pozostałe koszty operacyjne w III kwartale 2017 roku wyniosły 1 074 tysięcy złotych i zmniejszyły się w stosunku do III kwartału poprzedniego roku o 4 790 tysięcy złotych, tj. 81,68%. W okresie 9 miesięcy 2017 roku pozostałe koszty operacyjne wyniosły 3 064 tysiące złotych, co oznacza, że zmniejszyły się o 5 093 tysiące złotych, tj. 62,44%. Zarówno w III kwartale, jak i w okresie 9 miesięcy 2017 roku spadek w dużej mierze wynika z wysokiej bazy kosztowej w III kwartale 2016 spowodowanej odpisem aktualizującym wartość środków trwałych w budowie w segmencie wydobywcia.

Grupa ZE PAK SA w III kwartale 2017 roku uzyskała na działalności operacyjnej zysk w wysokości 90 458 tysięcy złotych, który w porównaniu do III kwartału 2016 roku zmniejszył się o 2 289 tysięcy złotych, tj. 2,47%. W okresie 9 miesięcy 2017 roku zysk z działalności operacyjnej wyniósł 237 761 tysięcy złotych i w porównaniu do 9 miesięcy ubiegłego roku zmniejszył się o 73 966 tysięcy złotych, tj. o 23,73%.

W III kwartale 2017 roku ujemny wynik na działalności finansowej wyniósł (12 363) tysiące złotych i był niższy od wyniku w III kwartale 2016 roku, który wyniósł (8 254) tysiące złotych. Uzyskany niższy wynik w III kwartale jest spowodowany ujemną wartością przychodów finansowych co wynikało ze wzrostu w III kwartale 2017 roku kursu euro/złoty i wpływu tego wzrostu na wycenę zobowiązań kredytowych w euro. Za okres 9 miesięcy 2017 roku na działalności finansowej wynik również był ujemny i wyniósł (25 169) tysięcy złotych i był wyższy od wyniku za 9 miesięcy 2016 roku, który wyniósł (49 257) tysięcy złotych. W okresie trzech kwartałów 2017 roku w porównaniu do analogicznego okresu 2016 roku niższe były koszty finansowe z powodu niższej wartości odsetek od zobowiązań finansowych, pozytywnie zadziałał też kształtowanie się kursu euro/złoty.

Zysk brutto w III kwartale 2017 roku wyniósł 78 095 tysięcy złotych i w porównaniu do III kwartału poprzedniego roku spadł o 6 398 tysięcy złotych, tj. 7,57%. Za okres 9 miesięcy 2017 roku zysk brutto wyniósł 212 592 tysiące złotych, czyli w stosunku do zysku brutto za 9 miesięcy 2016 roku zmniejszył się o 49 878 tysięcy złotych, tj. o 19,00%.

Zysk netto w III kwartale 2017 roku wyniósł 65 600 tysięcy złotych i w porównaniu do III kwartału poprzedniego roku spadł o 13 180 tysięcy złotych, tj. o 16,73%. Za okres 9 miesięcy 2017 roku zysk netto wyniósł 169 976 tysięcy złotych, czyli w stosunku do zysku netto za 9 miesięcy 2016 roku zmniejszył się o 48 689 tysięcy złotych, tj. o 22,27%.

Opis czynników i zdarzeń w szczególności o nietypowym charakterze, mających znaczący wpływ na aktywa, zobowiązania, kapitał, wynik finansowy netto lub przepływy środków pieniężnych

Na wyniki osiągnięte przez Grupę w III kwartale 2017 roku negatywny wpływ miało zwiększenie rezerwy rekultywacyjnej. Rezerwa związana jest z eksploatacją odkrywek węgla brunatnego i dotyczy szacowanego kosztu rekultywacji obszarów objętych działalnością wydobywczą po jej zakończeniu. Podstawą do zwiększenia rezerwy był raport dotyczący kosztów rekultywacji oraz zagospodarowania wyrobisk i terenów poeksploatacyjnych, sporządzony przez niezależnego doradcę. Przygotowania dokumentacji zlecono z uwagi na konieczność aktualizacji założeń branych pod uwagę przy szacowaniu kosztów związanych z rekultywacją użytkowanych terenów. Koszty których dotyczą związane rezerwy będą ponoszone przez PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Konin SA po zakończeniu eksploatacji odkrywek, tj. odpowiednio po roku 2020 oraz 2030.

Zwiększenie rezerwy miało wpływ na skonsolidowane wyniki Grupy ZE PAK SA, tj. nastąpiło obniżenie wyniku brutto o 46 363 mln zł, a wyniku netto o 37 554 mln zł.

Realizacja programu inwestycyjnego

W okresie od 1 stycznia do dnia 30 września 2017 roku nakłady inwestycyjne w Grupie wyniosły 62 299 tysięcy złotych. Zadania inwestycyjne realizowane w tym okresie dotyczyły w największym stopniu segmentu wydobywania.

Segment Wytwarzania

Obecnie Grupa ZE PAK SA nie realizuje dużych projektów inwestycyjnych. Aktywność inwestycyjna w segmencie wytwarzania skupia się na realizacji niezbędnych zadań służących zapewnieniu utrzymania bieżącej sprawności i efektywniejszego wykorzystania posiadanych aktywów wytwórczych.

Głównym celem wydatkowania nakładów inwestycyjnych w pierwszych trzech kwartałach roku 2017 roku było sfinansowanie kontynuacji modernizacji układu nawęglania w elektrowni Pątnów I, która ma na celu zagwarantowanie układu technologicznego o dużej pewności ruchowej do podawania paliwa podstawowego do kotłów z pełną wydajnością każdego ciągu. Do końca III kwartału 2017 roku zrealizowano zdecydowaną większość zakresu rzeczowego zadania.

Kontynuowano realizację zadania inwestycyjnego polegającego na doszczelnieniu ściany pomiędzy kotłownią a maszynownią w elektrowni Pątnów. Realizacja zadania ma na celu zmniejszenie zapylenia przedostającego się z rejonu kotłowni w kierunku maszynowni, podniesienie bezpieczeństwa konstrukcyjnego i pożarowego obiektów, polepszenie aspektów związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy załogi.

Rozpoczęto prace związane z przystosowaniem istniejącego układu turbozespołu kondensacyjnego TG-6 wraz z instalacjami pomocniczymi do współpracy z systemem ciepłowniczym w elektrowni Konin. Realizacja zadania inwestycyjnego umożliwi podgrzew wody sieciowej podawanej do miasta Konin parą wytwarzaną przez blok biomasowy. Blok biomasowy w elektrowni Konin stanie się źródłem OZE produkującym energię elektryczną dla Krajowego Systemu Elektroenergetycznego i ciepłą dla ogrzewania miasta Konin. Planowany termin przekazania do eksploatacji zmodernizowanej turbiny TG-6 wraz z nowymi układami pomocniczymi ustalono na pierwszy kwartał 2018 roku.

Segment Wydobywania

W segmencie wydobywania ponoszone są nakłady inwestycyjne w celu utrzymania zdolności produkcyjnej obecnie eksploatowanych odkrywek. W pierwszych trzech kwartałach 2017 roku największe wydatki poniesiono na wykup gruntów i zabudowań oraz rozbudowę systemu odwodnienia odkrywki Józwin.

W ramach działań zmierzających do zapewnienia surowca dla aktywów wytwórczych Grupy kontynuowane są prace projektowe na perspektywicznych złożach węgla brunatnego. PAK KWB Konin SA prowadzi działania zmierzające do uzyskania wszelkich niezbędnych decyzji i dokumentów pozwalających na przyznanie spółce koncesji na wydobywanie. Obecnie działania koncentrują się na odkrywce Ościslów. Planowana odkrywka ma zapewnić węgiel konieczny dla generacji energii w elektrowni Pątnów II i zmodernizowanych blokach w elektrowni Pątnów I. Otrzymanie koncesji na wydobywanie musi zostać poprzedzone uzyskaniem szeregu zgód formalno-prawnych oraz dokumentów określających szczegółowo sposób prowadzenia działalności wydobywczej, jej zakres i wpływ na otoczenie planowanej inwestycji. Jednym z takich dokumentów jest decyzja środowiskowa. Organem właściwym

do wydania decyzji środowiskowej dla przedsięwzięcia pod nazwą: „Wydobywanie węgla brunatnego i kopalni towarzyszących ze złoża Ościsłowo” jest Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu (RDOŚ w Poznaniu). 16 września 2015 roku zostało wszczęte przed tym organem postępowanie w sprawie wydania decyzji środowiskowej dla odkrywki Ościsłowo. W ramach dokumentacji niezbędnej w postępowaniu przygotowany zostały m.in. raport o oddziaływaniu na środowisko dla odkrywki Ościsłowo oraz ekspertyza dotycząca wpływu projektowanej odkrywki na jednolite części wód powierzchniowych i podziemnych oraz obszary chronione. PAK KWB Konin SA z należytą starannością dostarcza dane i uzupełnia dokumentację potrzebną dla prawidłowego przeprowadzenia postępowania. Termin wydania decyzji środowiskowej był kilkukrotnie przekładany. W dniu 13 marca 2017 roku PAK KWB Konin SA otrzymała decyzję Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu odmawiającą określenia środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia. Decyzja RDOŚ w Poznaniu nie jest ostateczna a PAK KWB Konin SA złożyła od niej stosowne odwołanie do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie (GDOŚ w Warszawie), w przewidzianym prawem terminie. W odwołaniu wniesiono o uchylenie zaskarżonego rozstrzygnięcia w całości i określenie uwarunkowań środowiskowych realizacji ww. przedsięwzięcia. W ocenie Zarządu Spółki istnieją realne przesłanki by oczekiwać, że ostateczna decyzja będzie pozytywna w przypadku zastosowania rozwiązań zaproponowanych przez PAK KWB Konin SA. 23 czerwca 2017 roku PAK KWB Konin SA otrzymała zawiadomienie od GDOŚ w Warszawie stwierdzające, że ze względu na skomplikowany charakter sprawy wyznaczono nowy termin jej załatwienia na dzień 22 września 2017 roku. W wyznaczonym terminie GDOŚ w Warszawie nie wydał żadnej decyzji w przedmiotowej sprawie. Obecnie Spółka nie posiada wiedzy na temat daty wydania decyzji przez GDOŚ w Warszawie.

Kolejnym warunkiem koniecznym dla realizacji przedsięwzięcia jest zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszarze, który ma zostać objęty planowaną odkrywką. Decyzje w tym zakresie podejmowane są przez samorządy trzech gmin, na terenie których planowana jest eksploatacja złoża Ościsłowo. W grudniu 2016 roku Minister Rolnictwa wydał zgodę na przeznaczenie na cele nierolnicze gruntów rolnych gminy Ślesin i gminy Skulsk leżących w obszarze budowy odkrywki węgla brunatnego Ościsłowo. Również w grudniu 2016 roku ukazały się doniesienia medialne nt. odkrycia archeologicznego na części terenu przeznaczonego pod planowaną odkrywkę. O ewentualnym objęciu ochroną terenu znaleziska, zakresie i obszarze zdecyduje Wielkopolski Urząd Konserwatora Zabytków po przeprowadzeniu dalszych badań terenu. Warto podkreślić, że w przeszłości, na innych eksploatowanych przez kopalnie odkrywkach niejednokrotnie dochodziło do prac wykopaliskowych i archeologicznych. PAK KWB Konin SA w przeszłości współpracowała i zamierza współpracować w takich przypadkach z wszelkimi właściwymi instytucjami.

3.2. Pozostałe istotne zdarzenia okresu sprawozdawczego oraz zdarzenia następujące po dniu bilansowym a także inne informacje, które są istotne dla oceny sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej i możliwości realizacji zobowiązań przez Spółkę i Grupę

Rozmowy między Zarządem a stroną społeczną

W dniu 18 stycznia 2017 roku związki zawodowe działające w Spółce wystąpiły z pismem złożonym w trybie ustawy z dnia 23 maja 1991 roku o rozwiązywaniu sporów zbiorowych, zawierającym żądania dotyczące m.in. premii regulaminowej, zwrotu niewypłaconych składek na pracowniczy program emerytalny oraz wypłacania programu wsparcia dla pracowników elektrowni Adamów. Zarząd Spółki udzielił odpowiedzi na żądania zgłoszone przez związki zawodowe, przedstawiając swoje stanowisko w sprawie poszczególnych żądań wraz z powołaniem stosownych argumentów dla uzasadnienia zajętego stanowiska, wskazując m.in. na bezzasadność żądań lub konsekwencje regulacji zawartych w przepisach art. 4 ustawy o rozwiązywaniu sporów zbiorowych dotyczących niedopuszczalności prowadzenia sporu zbiorowego.

26 lipca również związki zawodowe działające w kopalniach wszczęły w PAK KWB Konin SA spór zbiorowy w reakcji na zmiany organizacyjne i restrukturyzacyjne prowadzone w Grupie Kapitałowej.

23 października 2017 roku Zarząd ZE PAK SA wystąpił do organizacji związkowych z zawiadomieniem o zamiarze rozwiązania umów o pracę ze 185 pracownikami, w związku z planowanym zamknięciem elektrowni Adamów z początkiem 2018 roku. Przewidywany termin rozwiązania umów to 31 marca 2018 roku. Również 23 października 2017 roku Zarząd PAK KWB Adamów wystąpił do organizacji z zawiadomieniem o zamiarze rozwiązania umów o pracę z 149 pracownikami w związku z planowanym ograniczeniem wydobycia węgla. Przewidywany termin rozwiązaniu umów o pracę to 31 marca 2018 roku. Obecnie Zarząd jest w trakcie przygotowywania programu osłonowego, mającego na celu wsparcie pracowników, będących w grupie osób, z którymi umowy mają zostać rozwiązane.

4. INFORMACJE O ISTOTNYCH POSTĘPOWANIACH TOCZĄCYCH SIĘ PRZED SĄDEM, ORGANEM WŁAŚCIWYM DLA POSTĘPOWANIA ARBITRAŻOWEGO LUB ORGANEM ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ DOTYCZĄCYCH ZE PAK SA LUB SPÓŁEK ZALEŻNYCH

Zespół Elektrowni Pątnów – Adamów – Konin SA oraz spółki konsolidowane w ramach Grupy nie były w III kwartale 2017 roku stroną w postępowaniach toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, których pojedyncza lub łączna wartość przewyższałaby 10% kapitałów własnych ZE PAK SA z wyjątkiem opisanych poniżej.

Postępowanie w sprawie zwrotu nadpłaty podatku akcyzowego

W świetle przepisów obowiązujących na terenie Unii Europejskiej a w szczególności przepisów art. 21 ust. 5 Dyrektywy energetycznej, w związku z art. 6 ust. 1 Dyrektywy horyzontalnej, po dniu 1 stycznia 2006 roku przedmiotem opodatkowania podatkiem akcyzowym jest sprzedaż energii na ostatnim etapie obrotu tzn. sprzedaż przez dystrybutora ostatecznemu odbiorcy (konsumentowi). Nie podlega opodatkowaniu tym podatkiem wcześniejszy etap obrotu, np. między producentem energii elektrycznej, a jej dystrybutorem. W takim przypadku obowiązek podatkowy powstaje w momencie dostawy energii elektrycznej konsumentowi.

Od dnia 1 marca 2009 roku weszła w życie ustawa z dnia 6 grudnia 2008 roku o podatku akcyzowym, zgodnie z którą sprzedaż energii elektrycznej podmiotowi, który nie jest jej odbiorcą końcowym, nie podlega opodatkowaniu akcyzą.

W związku z powyższym ZE PAK SA na podstawie art. 75 § 1, w związku z art. 75 § 2 Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 1997 roku Nr 137, poz. 926, z późniejszymi zmianami) złożyła wnioski o stwierdzenie nadpłaty podatku akcyzowego za lata 2006, 2007, 2008 oraz styczeń i luty roku 2009 na łączną kwotę około 626 mln złotych, uzasadniając to tym, że na podstawie przepisów prawa obowiązującego na terenie Unii Europejskiej oraz orzecznictwa Wojewódzkich Sądów Administracyjnych, wykonywane przez ZE PAK SA czynności nie podlegają opodatkowaniu podatkiem akcyzowym. Poszczególne wnioski były rozpatrywane na szczeblach: Urzędu Celnego w Kaliszu, Izby Celnej w Poznaniu a obecnie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu oraz Naczelnego Sądu Administracyjnego. Z uwagi na stanowisko judykatury przedstawione w trakcie prowadzonych postępowań sądowych, wysokość nadpłaty, o zwrot której wnosi Spółka, uległa zmniejszeniu do kwoty poniesionego uszczerbku, wynikającego ze sporządzonych analiz ekonomicznych, tj. aktualnie do kwoty około 108 mln złotych.

Ponadto, w związku z wyrokami Sądów Administracyjnych w sprawach innych spółek energetycznych w przedmiocie nadpłaconego podatku akcyzowego oraz uchwałą I GPS 1/11 Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 22 czerwca 2011 roku (gdzie NSA uznał, że przeniesienie ciężaru podatku w cenie wyłącza możliwość zwrotu nadpłaty), niezależnie od toczącego się postępowania administracyjnego, w dniu 10 lutego 2012 roku Spółka zainicjowała postępowanie na drodze cywilnoprawnej, składając do Sądu Rejonowego Warszawa Śródmieście zawezwanie Skarbu Państwa do próby ugodowej na kwotę 626 406 tysięcy złotych. Do zawarcia ugody nie doszło, gdyż na rozprawie w dniu 16 kwietnia 2012 roku sygnatura akt VI Co 311/12 przedstawiciele Skarbu Państwa nie zgodzili się na ugodę.

Równolegle, Spółka oczekując na wyniki postępowań podatkowych w sprawie wcześniej złożonych wniosków o nadpłatę złożyła na piśmie w dniu 14 września 2012 roku w Izbie Celnej w Poznaniu dodatkowe wyjaśnienia w postaci wyników szczegółowej analizy ekonomicznej, której celem było wykazanie, czy Spółka poniosła uszczerbek związany z zapłatą podatku akcyzowego, do którego nie była zobowiązana. Spółka stoi na stanowisku, iż złożony dokument dotyczy wniosków nadpłatowych z całego okresu objętego postępowaniami, tj. styczeń 2006 – luty 2009 roku. Ostatecznie wszystkie wnioski trafiły na wokandy sądów WSA lub NSA. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania status postępowań jest następujący:

- 22 sprawy za okres styczeń 2006 – listopad 2007 roku (z wyłączeniem listopada 2006 roku) prowadzone były ponownie od początku przez Naczelnika UC, po tym jak sprawy wróciły z NSA. Spółka przedłożyła w nich miesięczne analizy ekonomiczne poniesienia uszczerbku. Po negatywnych decyzjach Naczelnika UC a potem Dyrektora IC zostały złożone do WSA w Poznaniu skargi. Rozprawy przed WSA w Poznaniu odbyły się w dniach 4 i 18 listopada 2015 roku. We wszystkich sprawach zapadły wyroki negatywne dla Spółki. W lutym 2016 roku Spółka złożyła skargi kasacyjne do NSA. Aktualnie Spółka oczekuje na wyznaczenie terminów rozpraw przed NSA,
- 14 postępowań za okres grudzień 2007 – luty 2009 roku (z wyłączeniem lipca 2008 roku) w dniu 26 stycznia 2017 roku odbyły się rozprawy przed WSA w Poznaniu. We wszystkich sprawach oddalono skargi Spółki na decyzje IC w Poznaniu. Spółka złożyła do WSA wnioski o sporządzenie pisemnego uzasadnienia wyroków, które otrzymała w dniu 7 marca 2017 roku. Spółka po analizie uzasadnień

do wyroków w dniu 6 kwietnia 2017 roku złożyła 14 skarg kasacyjnych do NSA. Obecnie Spółka oczekuje na wyznaczenie terminów rozpraw przed NSA,

- postępowanie za listopad 2006 roku zostało zakończone negatywnym wynikiem NSA z dnia 8 grudnia 2011 roku,
- postępowanie za lipiec 2008 roku doczekało się rozpoznania skargi kasacyjnej przez NSA. Na rozprawie w dniu 29 kwietnia 2015 roku NSA oddalił skargę kasacyjną Spółki i wskazał, że w pełni podziela stanowisko zajęte przez WSA w Poznaniu w wyroku, od którego została złożona skarga kasacyjna.

Niezależnie od powyższego postępowania ZE PAK SA złożyła skargę na działanie polskich organów do Komisji Europejskiej (dalej: KE) w trybie art. 258 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. W wydanej opinii KE, może zobligować polskie organy podatkowe do wydania korzystnego dla ZE PAK SA rozstrzygnięcia. W dniu 21 marca 2017 roku do ZE PAK SA dotarł "preclosure letter" z KE, w którym to piśmie wstępnie odmówiono słuszności stanowisku ZE PAK SA, dając jednocześnie prawo do ponownego wypowiedzenia się w sprawie, z czego ZE PAK SA skorzystała. W dniu 9 czerwca 2017 roku do KE ponownie zostało wysłane pismo podsumowujące argumentację ZE PAK SA w kwestii zwrotu nadpłaconej akcyzy. Aktualnie ZE PAK SA oczekuje na zajęcie przez KE ostatecznego stanowiska w opisywanej sprawie.

W przypadku Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. postępowanie za wszystkie okresy (jedna sprawa) trafiło na wokandę WSA po negatywnej dla spółki Decyzji Dyrektora IC. Wspomniana spółka nie dysponuje analizami porównawczymi poniesienia uszczerbku. Dnia 4 listopada 2015 roku w WSA w Poznaniu odbyła się rozprawa. Dnia 18 listopada 2015 roku został ogłoszony negatywny wyrok, dnia 8 lutego 2016 roku spółka złożyła skargę kasacyjną do NSA. Aktualnie Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. oczekuje na wyznaczenie rozprawy przed NSA.

Postępowanie w sprawie decyzji środowiskowej wydanej na rzecz PAK KWB Konin SA dotyczącej złoża węgla brunatnego w Tomisławicach

PAK KWB Konin SA jest stroną postępowań administracyjnych dotyczących decyzji środowiskowej związanej ze złożem węgla brunatnego w Tomisławicach. W dniu 7 sierpnia 2007 roku wójt gminy Wierzbiniek wydał decyzję środowiskową dotyczącą odkrywki węgla brunatnego. W dniu 5 grudnia 2008 roku decyzja ta została zaskarżona przez dziewięć osób fizycznych wspieranych przez fundację Greenpeace z powodu rzekomego rażącego naruszenia przepisów prawa. W dniu 25 marca 2009 roku Samorządowe Kolegium Odwoławcze odmówiło uchylenia decyzji środowiskowej. Powodowie złożyli wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. W dniu 4 maja 2009 roku, po ponownym rozpatrzeniu sprawy, Samorządowe Kolegium Odwoławcze podtrzymało swoje wcześniejsze orzeczenie. Powodowie po raz kolejny złożyli odwołanie od decyzji środowiskowej. W dniu 5 maja 2010 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu orzekł, iż decyzja środowiskowa, na podstawie której została udzielona koncesja na wydobycie węgla brunatnego ze złoża Tomisławice, w rażący sposób narusza przepisy prawa. PAK KWB Konin SA i Samorządowe Kolegium Odwoławcze złożyły odwołanie od tego wyroku. W dniu 21 marca 2012 roku Naczelny Sąd Administracyjny uchylił zaskarżone orzeczenie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia. W dniu 6 listopada 2012 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu ogłosił wyrok uchylający decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego z dnia 25 marca 2009 roku odmawiającą stwierdzenia nieważności decyzji środowiskowej wydanej w dniu 7 sierpnia 2007 roku przez Wójta Gminy Wierzbiniek związanej z eksploatacją przez PAK KWB Konin SA odkrywki węgla brunatnego Tomisławice. W dniu 7 stycznia 2013 roku PAK KWB Konin SA złożyła skargę kasacyjną od opisywanego wyroku.

Po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 7 października 2014 roku Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargę kasacyjną PAK KWB Konin SA od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 6 listopada 2012 roku uchylającego decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Koninie z dnia 25 marca 2009 roku odmawiającą stwierdzenia nieważności decyzji środowiskowej wydanej w dniu 7 sierpnia 2007 roku przez Wójta Gminy Wierzbiniek związanej z eksploatacją odkrywki węgla brunatnego Tomisławice.

Oddalenie skargi kasacyjnej PAK KWB Konin SA oznacza, że wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 6 listopada 2012 roku stał się prawomocny, a sprawa dotycząca stwierdzenia nieważności decyzji środowiskowej wróciła ponownie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego. W dniu 1 października 2015 roku Samorządowe Kolegium Odwoławcze wydało postanowienie o zawieszeniu postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji środowiskowej wydanej przez Wójta Gminy Wierzbiniek w związku z niezakończonym przez Komisję Europejską postępowaniem przeciwko rządowi polskiemu w przedmiocie naruszenia przepisów dotyczących ochrony środowiska w związku ze złożem węgla brunatnego w Tomisławicach. W sprawie postanowienia o zawieszeniu postępowania prowadzone jest obecnie odrębne postępowanie.

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 października 2014 roku nie pozbawia mocy prawnej decyzji środowiskowej wydanej przez wójta gminy Wierzbiniek i nie wstrzymuje prac eksploatacyjnych oraz wydobywczych na odkrywce Tomisławice. Decyzja środowiskowa Wójta Gminy Wierzbiniek z dnia 7 sierpnia 2007 roku w dalszym ciągu pozostaje w obrocie prawnym i do czasu wydania ostatecznego rozstrzygnięcia przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze wywołuje ona skutki prawne.

Postępowanie w sprawie decyzji środowiskowej dotyczącej złoża węgla brunatnego w Ościsławie

W dniu 13 marca 2017 roku PAK KWB Konin SA otrzymała decyzję Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu („RDOŚ w Poznaniu”) z dnia 10 marca 2017 roku odmawiającą określenia środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia pn.: „Wydobycie węgla brunatnego i kopaliny towarzyszących z Odkrywki Ościsławo”. Decyzja RDOŚ w Poznaniu nie jest ostateczna. PAK KWB Konin SA złożyła od wydanego decyzji stosowne odwołanie do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie (GDOŚ w Warszawie). W odwołaniu wniesiono o uchylenie zaskarżonego rozstrzygnięcia w całości i określenie uwarunkowań środowiskowych realizacji ww. przedsięwzięcia. W dniu 23 czerwca 2017 roku PAK KWB Konin SA otrzymała zawiadomienie od GDOŚ w Warszawie stwierdzające, że ze względu na skomplikowany charakter sprawy wyznaczono nowy termin jej załatwienia na dzień 22 września 2017 roku. W wyznaczonym terminie GDOŚ w Warszawie nie wydał żadnej decyzji w przedmiotowej sprawie. Obecnie Spółka nie posiada wiedzy na temat daty wydania decyzji przez GDOŚ w Warszawie. Postępowanie w sprawie wydania decyzji środowiskowej zostało wszczęte 16 września 2015 roku.

5. INFORMACJE DOTYCZĄCE AKCJONARIATU

Kapitał zakładowy ZE PAK jest reprezentowany przez 50 823 547 akcji. Akcje nie są uprzywilejowane. Każda akcja daje prawo do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu.

5.1. Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów

Tabela 4: Wykaz akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne, co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki na dzień przekazania niniejszego raportu*

Akcjonariusz	szt. Liczba akcji oraz odpowiadająca im liczba głosów na Walnym Zgromadzeniu	% Udział w ogólnej liczbie akcji/głosów
Zygmunt Solorz (pośrednio) poprzez:	26 200 867	51,55
– Elektrim SA	196 560	0,39
– Embud 2 sp. z o.o. S.K.A.	592 533	1,16
– Trigon XIX Fundusz Inwestycyjny Zamknięty	10 004 001	19,68
– Argumenol Investment Company Limited	15 407 773	30,32
Nationale – Nederlanden OFE	5 068 410	9,97
TFI PZU SA	3 081 567	6,06
OFE PZU „Złota Jesień”	2 664 378	5,24

* Według informacji posiadanych przez Spółkę na podstawie dostarczonych zawiadomień o nabyciu/zbyciu akcji.

Struktura akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na dzień przekazania niniejszego raportu kwartalnego nie różni się od analogicznego wykazu na dzień przekazania ostatniego raportu okresowego.

5.2. Zestawienie stanu posiadania akcji osób zarządzających i nadzorujących

Według informacji posiadanych przez Spółkę, na podstawie dostarczonych zawiadomień o nabyciu/zbyciu akcji, na dzień przekazania niniejszego raportu, jak również na dzień przekazania ostatniego raportu okresowego, żadna z osób zarządzających i nadzorujących nie posiadała akcji ZE PAK SA.

6. STANOWISKO ZARZĄDU ODNOŚNIE MOŻLIWOŚCI REALIZACJI PUBLIKOWANYCH WCZEŚNIEJ PROGNOZ FINANSOWYCH

Zespół Elektrowni Pątnów – Adamów – Konin SA nie publikowała prognoz finansowych.

7. INFORMACJA NA TEMAT WYPŁACONEJ LUB ZADEKLAROWANEJ DYWIDENDY

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki w dniu 28 czerwca 2017 roku podjęło uchwałę o podziale zysku netto za rok 2016 w kwocie 131 406 539,49 złotych w następujący sposób:

- kwotę 65 562 375,63 złotych przeznaczono na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, co oznacza, że dywidenda na jedną akcję Spółki wyniosła 1,29 złotych,
- pozostałą część zysku w kwocie 65 844 163,86 złotych przeznaczono na zasilenie kapitału zapasowego Spółki.

Wszystkie akcje Spółki były objęte dywidendą.

Dzień przyznania prawa do dywidendy ustalono na 4 sierpnia 2017 roku, a dywidendę wypłacono 16 sierpnia 2017 roku.

8. INFORMACJE O ZAWARCIU PRZEZ ZE PAK SA LUB PODMIOTY ZALEŻNE ISTOTNYCH TRANSAKCJI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI NA WARUNKACH INNYCH NIŻ RYNKOWE

Zespół Elektrowni Pątnów – Adamów – Konin SA oraz podmioty zależne, konsolidowane w ramach Grupy nie zawierały w III kwartale 2017 roku transakcji z podmiotami powiązаныmi na warunkach innych niż rynkowe.

9. INFORMACJE O UDZIELENIU PRZEZ ZE PAK SA LUB PODMIOTY ZALEŻNE ISTOTNYCH PORĘCZEŃ, KREDYTU LUB POŻYCZKI, LUB UDZIELENIU GWARANCJI

Zespół Elektrowni Pątnów – Adamów – Konin SA oraz podmioty zależne, konsolidowane w ramach Grupy nie udzieliły w III kwartale 2017 roku gwarancji, poręczeń kredytów lub pożyczek, których wartość pojedynczo lub łącznie stanowiłaby 10% kapitałów własnych ZE PAK SA.

10. INFORMACJE DOTYCZĄCE EMISJI, WYKUPU I SPŁATY NIEUDZIAŁOWYCH I KAPITAŁOWYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

W III kwartale 2017 roku żadna ze spółek z Grupy nie dokonała emisji, wykupu lub spłaty nieudziałowych lub kapitałowych papierów wartościowych.

11. CZYNNIKI, KTÓRE W OCENIE ZARZĄDU BĘDĄ MIAŁY WPŁYW NA OSIĄGANE PRZEZ GRUPĘ WYNIKI W PERSPEKTYWIE CO NAJMNIEJ JEDNEGO KWARTAŁU

W procesie przewidywania przyszłych wyników Grupy Kapitałowej Zespołu Elektrowni Pątnów–Adamów–Konin SA należy brać pod uwagę szereg czynników, występujących faktycznie, potencjalnie lub teoretycznie, obecnych w branży oraz na rynkach, na których działa Grupa. Są to czynniki mające swoje źródło zarówno wewnątrz Grupy jak i w jej otoczeniu. W ocenie Zarządu można je podzielić na takie, które występują w sposób ciągły w każdym okresie oraz te, pojawiające się incydentalnie w okresie, którego dotyczy dany raport okresowy.

Spośród najistotniejszych czynników o stałym wpływie na wyniki Grupy z pewnością wymienić należy:

- trendy makroekonomiczne w gospodarce Polski i zapotrzebowanie na energię elektryczną;
- otoczenie regulacyjne;
- ceny energii elektrycznej;
- ceny i podaż świadectw pochodzenia;
- koszt wydobycia i dostawy węgla oraz innych paliw;
- koszty uprawnień do emisji CO₂;
- rekompensaty z tytułu kosztów osieroconych w związku z rozwiązaniem KDT Elektrowni Pątnów II sp. z o.o.;

- sezonowość i warunki meteorologiczne;
- nakłady inwestycyjne, w szczególności uprawniające do otrzymania darmowych uprawnień do emisji CO₂;
- kurs walutowy euro/złoty, poziom stóp procentowych.

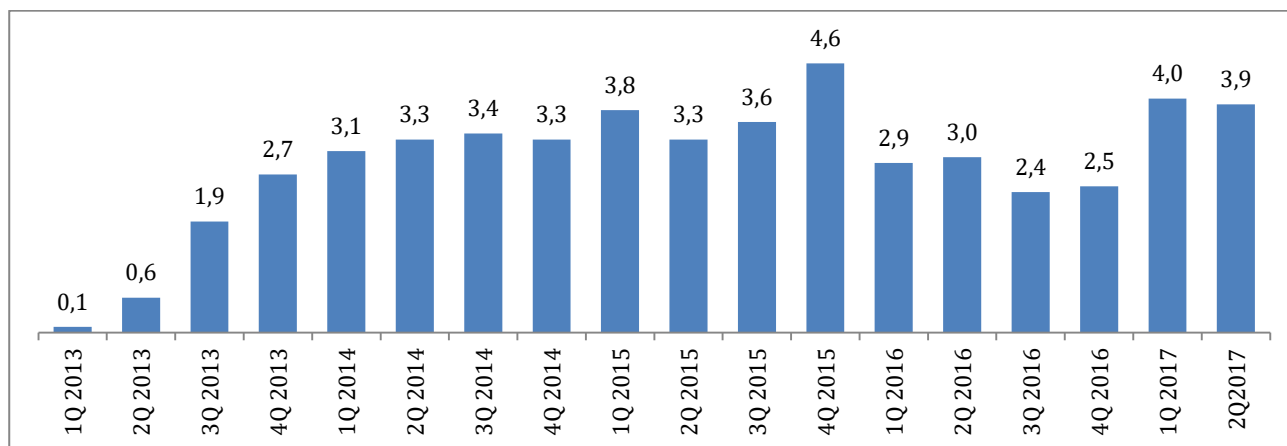
Ponadto istotnym czynnikiem mogącym mieć znaczący wpływ na wyniki finansowe w perspektywie kolejnych kwartałów są wyniki testów na utratę wartości aktywów. Zgodnie z MSR 36 test na utratę wartości aktywów przeprowadzany jest po zaistnieniu określonych przesłanek. Ostatnie testy zostały przeprowadzone na dzień 30 września 2017 roku a ich wynik nie uzasadniał zmiany wartości składników majątku. Wykorzystywane modele wyceny aktywów wykazują wrażliwość na szereg parametrów m.in. tych opisanych w niniejszym punkcie, więc w obliczu pogarszania się perspektyw działalności, zarówno tych rynkowych jak i mających swe źródło w uwarunkowaniach prawnych, założenia do modeli wyceny majątku mogą ulec zmianie a co za tym idzie wyniki testów na utratę wartości w przyszłości mogą skutkować koniecznością dokonania weryfikacji wysokości odpisów aktualizujących wartość składników majątku. Kolejna analiza przesłanek uzasadniających potencjalną konieczność przeprowadzenia testów na utratę wartości składników majątku przeprowadzona zostanie na koniec następnego okresu sprawozdawczego.

11.1. Trendy makroekonomiczne w gospodarce Polski i zapotrzebowanie na energię elektryczną

Prowadząc działalność na terenie Polski, osiągając znaczną większość przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej należy brać pod uwagę tendencje makroekonomiczne w polskiej gospodarce. Szczególne znaczenie ma wzrost realnego PKB i produkcji przemysłowej w Polsce, rozwój sektora usług oraz wzrost konsumpcji indywidualnej. Wszystkie wymienione czynniki wpływają w sposób istotny na zapotrzebowanie na energię elektryczną i jej zużycie.

Według skorygowanych danych GUS produkt krajowy brutto („PKB”) liczony w cenach stałych roku poprzedniego wzrósł realnie w 2016 roku o 2,7%, wobec wzrostu o 3,8% w 2015 roku. Patrząc na poniższy wykres widać, że przyrosty dynamiki PKB w kolejnych kwartałach 2016 roku były niższe niż w latach poprzednich. Jednak skok dynamiki zanotowany w I i II kwartale 2017 roku jest już bliski najlepszych rezultatów notowanych w 2015 roku.

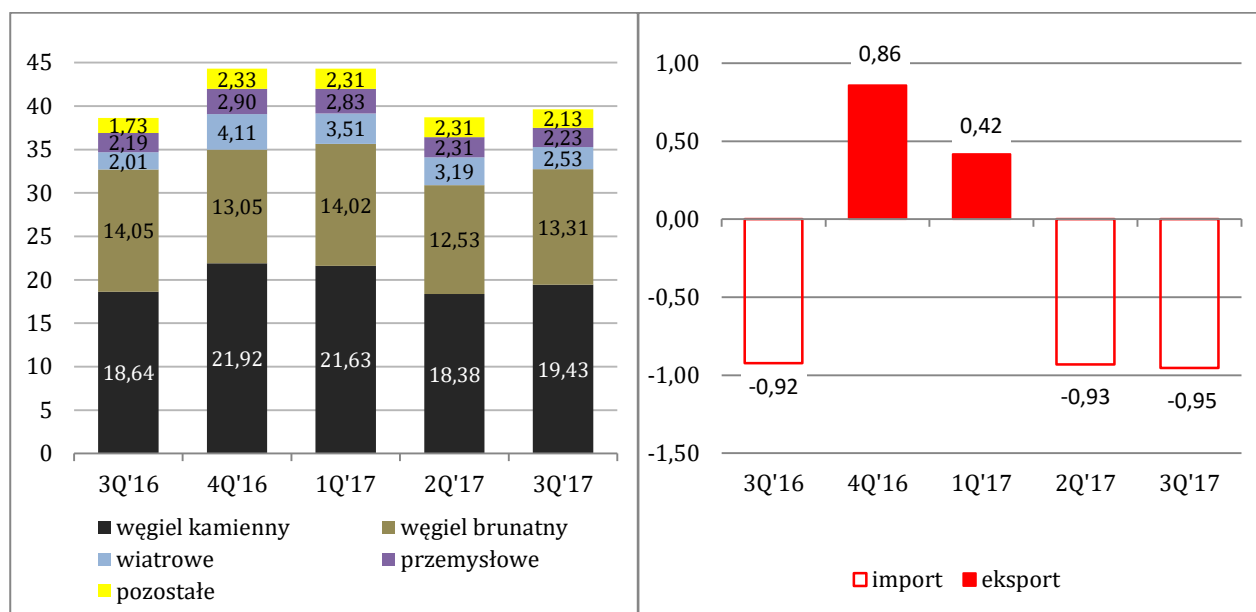
Wykres 6: Dynamika PKB [%] w odniesieniu do analogicznego kwartału roku poprzedniego (ceny stałe średnioroczne)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na podstawie cząstkowych danych dotyczących gospodarki w trzecim kwartale należy się spodziewać, że dynamika PKB ukształtuje się na poziomie wyższym niż odnotowany w pierwszym półroczu. Według GUS produkcja przemysłowa we wrześniu wzrosła o 4,3% w ujęciu rok do roku (w sierpniu wzrost ten wyniósł 8,8%, w lipcu natomiast o 6,2%), a sprzedaż detaliczna aż o 7,5% w ujęciu rok do roku (w sierpniu wzrost ten wyniósł 6,9%, natomiast w lipcu 6,8%). Na podstawie ujawnionych dotychczas danych można szacować, że udział wkładu poszczególnych komponentów stopniowo się zmienia, przy wciąż silnej konsumpcji zauważalny staje się wkład inwestycji. Poprawiającym się wskaźnikom towarzyszą rewizje dotyczące dynamiki wzrostu PKB Polski w całym 2017 roku, których w ostatnim czasie dokonało szereg instytucji prognozujących stan gospodarki.

Wykres 7: Struktura produkcji energii elektrycznej oraz saldo wymiany energii elektrycznej z zagranicą (wielkości brutto) – TWh

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PSE

Dane dotyczące funkcjonowania Krajowego Systemu Elektroenergetycznego i Rynku Bilansującego, prezentowane przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne SA wskazują, że krajowe zużycie brutto energii elektrycznej w trzecim kwartale 2017 roku wyniosło 40,58 TWh¹ i w porównaniu do trzeciego kwartału roku poprzedniego wzrosło o 2,6%. W trzecim kwartale 2017 roku produkcja brutto energii elektrycznej wyniosła 39,62 TWh, co oznacza wzrost o 2,6% w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego. Największy udział w strukturze produkcji miały elektrownie produkujące na węglu kamiennym, produkcja z węgla kamiennego wyniosła 19,45 TWh w III kwartale 2017 roku. Z węgla brunatnego wyprodukowano 12,88 TWh. Elektrownie wiatrowe wyprodukowały 2,53 TWh. W III kwartale 2017 roku Polska była netto importerm energii, saldo wymiany wyniosło 0,95 TWh po stronie importu.

11.2. Otoczenie regulacyjne

Podmioty działające na rynku energii elektrycznej podlegają ścisłym regulacjom takim jak np. Prawo Energetyczne, ustawa o odnawialnych źródłach energii („oze”), przepisy dotyczące obowiązku publicznej sprzedaży części wytworzonej energii, jak również wsparciu dla określonych technologii wytwarzania energii, a także rozporządzenia oraz dyrektywy Komisji Europejskiej i konwencje międzynarodowe, dotyczące m.in. ochrony środowiska i zmian klimatycznych (w tym emisji CO₂). Pod uwagę należy brać również przepisy prawa podatkowego oraz interpretacje i rekomendacje wydawane przez Urząd Regulacji Energetyki.

18 lipca 2017 roku Sejm przyjął, a 3 sierpnia Prezydent podpisał ustawę Prawo wodne. Zapisy ustawy regulują zasady korzystania z zasobów wodnych oraz określają stawki opłat związane z korzystaniem z tych zasobów. Nowe obciążenia wynikające z ustawy będą dotyczyły największych gospodarstw rolnych oraz energetyki, a także przemysłu wykorzystującego duże ilości wody. Pobór wody do 5 tysięcy litrów na dobę ma być bezpłatny. Dotychczas nie obowiązywały systemy opłat za wodę do celów chłodniczych w elektrowniach ciepłych oraz wytwórczych w elektrowniach wodnych. W myśl nowych przepisów w przypadku energetyki opłata za korzystanie z zasobów wodnych wyniesie 70 groszy za m³ różnicy między ilością wód podziemnych pobranych do tych celów a ilością wód z obiegów chłodzących elektrowni lub elektrociepłowni, wprowadzanych do wód lub do ziemi. Inna stawka dotyczy wód powierzchniowych - to 35 groszy za m³ różnicy między ilością wód pobranych do tych celów a ilością wód z obiegów chłodzących elektrowni. Stawka za tzw. wody chłodnicze, pochodzące z obiegów chłodzących elektrowni, które np. trafiają później do rzek, wynosić będzie 68 groszy, jeżeli temperatura wód jest wyższa niż 26 stopni Celsjusza, a nie przekracza 32 stopni; 1,36 zł, jeśli jest ona wyższa niż 32 stopnie i nie przekracza 35 stopni; 4,24 zł, jeżeli przekracza 35 stopni. Według deklaracji Ministerstwa Środowiska uchwalenie nowego prawa pozwoli spełnić warunki wstępne unijnej Ramowej Dyrektywy Wodnej. Brak nowelizacji do 31 lipca bieżącego roku wg Ministerstwa

¹ Tabela nr 3. Struktura produkcji energii elektrycznej w elektrowniach krajowych, wielkości wymiany energii elektrycznej z zagranicą i krajowe zużycie energii - wielkości miesięczne oraz od początku roku - wielkości brutto.

Środowiska oznaczałoby nałożenie kary na Polskę przez Komisję Europejską i stratę części funduszy europejskich m.in. na inwestycje przeciwpowodziowe. Przepisy znówelizowanego prawa wejdą w życie z początkiem 2018 roku.

14 sierpnia 2017 roku Prezydent podpisał nowelizację Ustawy o odnawialnych źródłach energii. Zasadniczą zmianą w nowych przepisach jest rezygnacja ze stałej wartości tzw. opłaty zastępczej, wynoszącej dotychczas 300,03 zł/MWh i powiązanie jej z rynkowymi cenami świadectw pochodzenia energii – zielonych certyfikatów oraz błękitnych certyfikatów. Opłata ma wynosić 125% średnioważonej ceny danych certyfikatów z poprzedniego roku, ale nie więcej niż 300,03 zł/MWh.

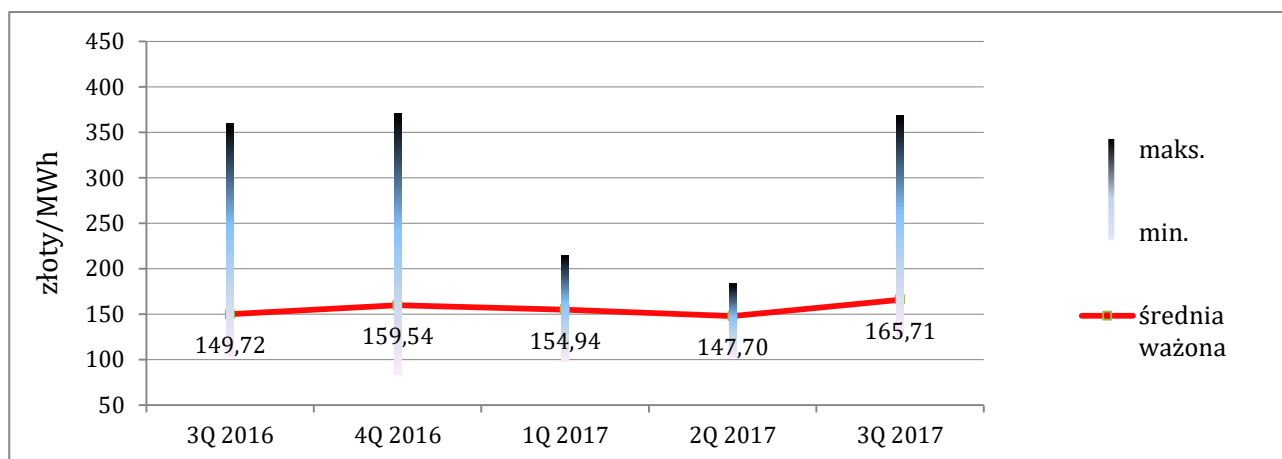
11.3. Ceny energii elektrycznej

Grupa generuje większość przychodów z wytwarzania i sprzedaży energii elektrycznej, dlatego cena, za jaką sprzedaje energię elektryczną, jest bardzo istotna dla wyników jej działalności.

Zgodnie z komunikatem Urzędu Regulacji Energetyki średnia kwartalna cena energii elektrycznej sprzedawanej na zasadach innych niż wynikające z art. 49a ust. 1 i 2 ustawy – Prawo energetyczne za III kwartał 2017 roku wyniosła 167,16 złotych/MWh wobec 172,34 złotych/MWh za III kwartał 2016 roku.

Na rynku dnia następnego Towarowej Giełdy Energii SA trzeci kwartał 2017 roku charakteryzował się większą zmiennością cen niż w poprzednich dwóch kwartałach tego roku. O ile jeszcze w lipcu wahania cen nie odbiegały znacząco od poprzednich okresów to już w sierpniu i wrześniu pojawiało się więcej dni charakteryzujących się podwyższoną zmiennością. Tegoroczne lato charakteryzowało się niewielkimi odchyleniami temperatur od wieloletnich średnich, co nie powodowało wzmożonego zapotrzebowaniu na energię ze strony urządzeń chłodzących w upalne dni. Harmonogram prac remontowych i modernizacyjnych bloków energetycznych został zaplanowany tak by nie kumulować ich w okresie letnim, co pozwoliło utrzymać rezerwę mocy w systemie na bezpiecznym poziomie. Z kolei czynnikiem, który sprzyjał zapotrzebowaniu na energię w III kwartale była sytuacja gospodarcza, tj. kolejny kwartał gdzie dynamika PKB ukształtowała się prawdopodobnie na poziomie bliskim lub wyższym niż 4%, o czym świadczą dotychczas publikowane dane cząstkowe za poszczególne miesiące. Krajowe zużycie energii elektrycznej wzrosło w III kwartale o 2,6% w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego. Średnia ważona cena na RDN w III kwartale 2017 roku ukształtowała się na poziomie 165,71 złote/MWh, czyli wyżej o 15,99 złotych, tj. około 10,7% niż w III kwartale roku poprzedniego i wyżej o blisko 12,2% niż w II kwartale 2017 roku.

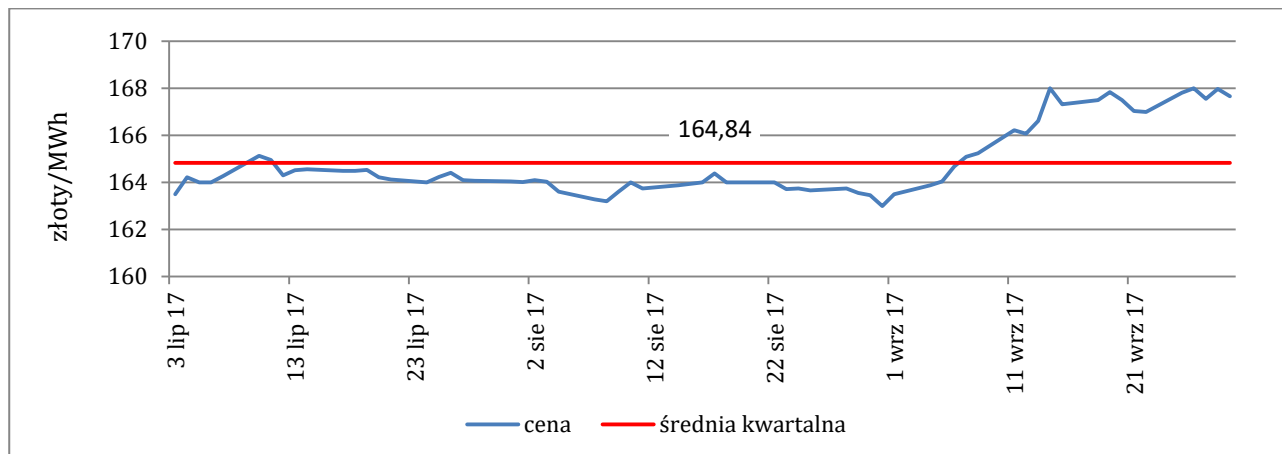
Wykres 8: Ceny energii (IRDN)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych TGE

Na rynku terminowym energii elektrycznej Towarowej Giełdy Energii referencyjny kontrakt terminowy BASE_Y-18 w lipcu i sierpniu charakteryzował się niewielką zmiennością. Dopiero w początku września zaznaczyła się wyraźna tendencja wzrostowa. Wzrosty na terminowym rynku energii elektrycznej można wiązać ze wzrostami cen węgla energetycznego na giełdach europejskich oraz ze wzrostami cen uprawnień do emisji CO₂. Roczny kontrakt BASE_Y-18 zanotował swoje minimum cenowe pod koniec sierpnia na poziomie 163,0 złote/MWh. W późniejszym okresie dominowała tendencja wzrostowa, III kwartał zakończył się notowaniami bliskimi maksymalnych poziomów zbliżonych do 168,0 złotych/MWh. Średnia arytmetyczna z dziennych kursów rozliczeniowych dla kontraktu BASE_Y-18 w III kwartale 2017 roku ukształtowała się na poziomie 164,84 złotych/MWh, analogiczna średnia dla kontraktu BASE_Y-17 w poprzednim roku wyniosła 159,53 złotych/MWh.

Wykres 9: Cena kontraktu terminowego na dostawę energii elektrycznej (pasma) na 2018 rok

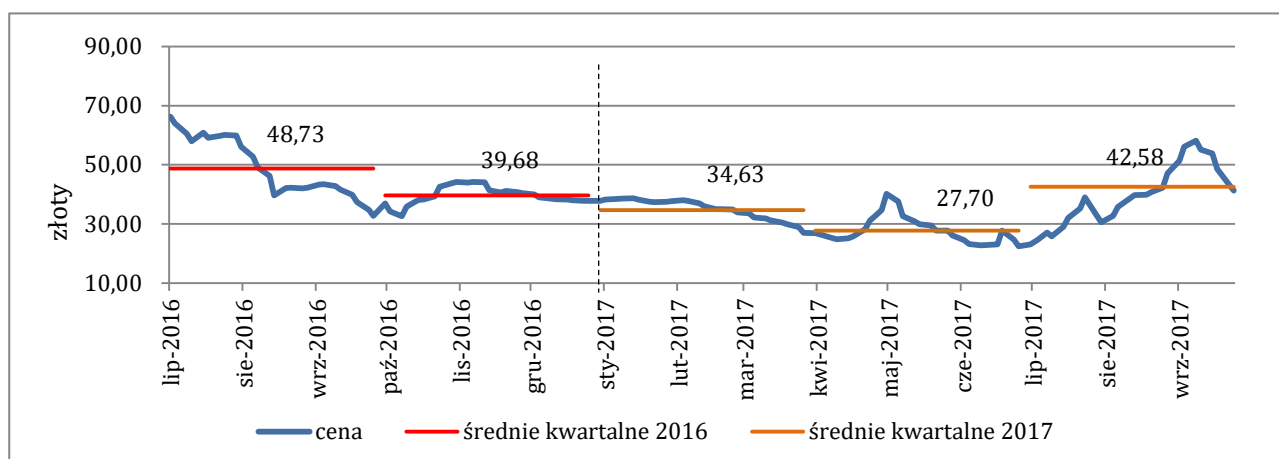
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych TGE

11.4. Ceny i podaż świadectw pochodzenia

Z uwagi na fakt, że jeden z bloków energetycznych ZE PAK SA dedykowany jest do spalania biomasy (leśnej i rolnej) a dodatkowo stosowana jest przez Grupę również wysokosprawna kogeneracja w celu wytwarzania ciepła, przy spełnieniu określonych wymogów regulacyjnych, producentowi przysługują zielone i czerwone certyfikaty. Liczba uzyskiwanych świadectw pochodzenia zależna jest od poziomu produkcji z danego źródła i zwykle jest wyższa od liczby, jaką Spółka jest zobowiązana przedstawić do umorzenia, co w przypadku nadwyżki pozwala zbywać ich określone ilości na rzecz innych uczestników rynku. Jednak produkcja zwłaszcza z bloku biomasowego, w dużej mierze uzależniona jest od poziomu cen rynkowych zielonych certyfikatów. W okresach gdy suma ceny energii wytworzonej z biomasy i ceny zielonego certyfikatu nie zapewniają osiągnięcia zakładanego efektu finansowego produkcja może ulegać zmniejszeniu lub zastać wstrzymana, co automatycznie zmniejsza również ilość generowanych zielonych certyfikatów.

W lipcu i sierpniu 2017 roku na rynku praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia z energii odnawialnej mieliśmy do czynienia z dość znaczącym i dynamicznym wzrostem cen. Sytuacją, która kontrastuje z wyraźną tendencją spadkową panującą na tym rynku od długiego okresu. Wzrost cen można łączyć z oczekiwaniami uczestników rynku na rozwiązania legislacyjne, które miałyby doprowadzić do zniwelowania nadpodaży, jaka towarzyszy rynkowi od kilku lat. Spośród istotnych dla rynku zdarzeń w III kwartale warto wspomnieć o dwóch. Ostatnia nowelizacja ustawy o odnawialnych źródłach energii przewiduje, że opłata zastępcza będąca alternatywą dla umorzenia zielonych świadectw pochodzenia energii będzie zależna od notowań rynkowych zielonych certyfikatów a jej wartość będzie równa 125% średnioważonej ceny rynkowej świadectw pochodzenia z poprzedniego roku, ale nie więcej niż 300,03 zł/MWh. W sierpniu Ministerstwo Energii ogłosiło obowiązek oze na 2018 rok na poziomie 17,5% dla energii pochodzącej ze wszystkich źródeł odnawialnych z wyjątkiem biogazu rolniczego, a także 0,5% dla energii pochodzącej z biogazu rolniczego oraz obowiązek na 2019 rok, dla energii ze wszystkich źródeł odnawialnych z wyjątkiem biogazowni rolniczych na 18,5%, a obowiązek dla energii pochodzącej z biogazowni rolniczych na poziomie 0,5%. Wraz z wrześniem na rynek świadectw pochodzenia z energii odnawialnej powróciły spadki, co można interpretować jako zwątpienie w możliwość istotnego zmniejszenia nadpodaży na rynku za pomocą wprowadzonych zmian. Redukcji nadwyżki ilości certyfikatów na rynku z pewnością nie sprzyjała wysoka generacja wiatrowa w III kwartale, która pomimo zbliżonej zainstalowanej mocy, wzrosła o ponad 25% w stosunku do analogicznego kwartału roku poprzedniego. Średnia ważona cena zielonych certyfikatów w III kwartale 2017 roku ukształtowała się na poziomie 42,58 złote/MWh, co oznacza spadek o blisko 12,6% w stosunku do średniej ważonej ceny z III kwartału 2016 ale jednocześnie wzrost o 53,7% w stosunku do II kwartału 2017 roku.

Wykres 10: Cena świadectwa pochodzenia energii wyprodukowanej z oze

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych TGE

11.5. Koszt wydobycia i dostawy węgla oraz innych paliw

Najistotniejszym elementem kosztów związanych z wytwarzaniem energii elektrycznej i ciepła w spółkach Grupy ZE PAK SA jest koszt paliwa. W dużej mierze ceny paliwa określają konkurencyjność poszczególnych technologii wytwarzania energii elektrycznej. Elektrownie Grupy ZE PAK SA wytwarzają znaczącą większość energii elektrycznej z węgla brunatnego, lecz wykorzystują również biomasę leśną i rolną. Ponadto, w procesie wytwarzania energii elektrycznej wykorzystywany jest do celów rozpałkowych, w minimalnych ilościach, ciężki i lekki olej opałowy.

Dwie kopalnie węgla brunatnego, PAK KWB Konin SA oraz PAK KWB Adamów SA, będące dostawcami węgla brunatnego do elektrowni Grupy ZE PAK SA, zaspokajają zapotrzebowanie aktywów wytwórczych na to podstawowe paliwo, co uniezależnia Grupę od zewnętrznych dostawców i eliminuje ekspozycję na potencjalne wahania cen węgla brunatnego. Niemniej jednak występuje ekspozycja na wahania cen pozostałych wykorzystywanych paliw (przede wszystkim biomasy) jak również część kosztów związanych z wydobyciem węgla brunatnego zależy od czynników, które pozostają poza bezpośrednią kontrolą Grupy.

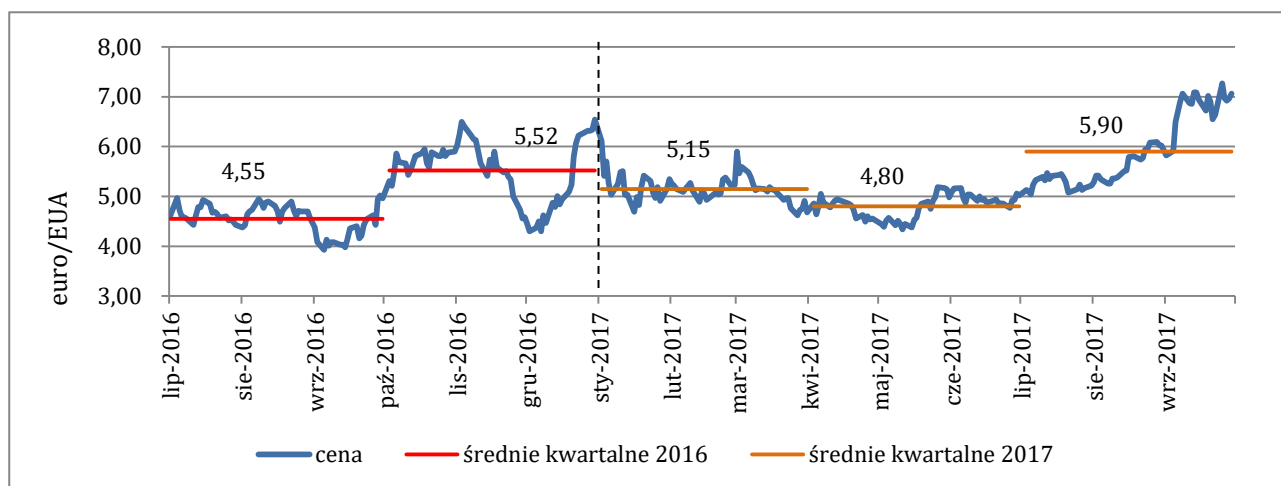
Złoża eksploatowane przez kopalnie Grupy posiadają określoną zasobność. Możliwość osiągnięcia zakładanego poziomu produkcji energii elektrycznej w perspektywie długookresowej jest częściowo uzależniona od zdolności wydobycia z obecnie eksploatowanych złóż oraz uruchomienia eksploatacji nowych złóż węgla brunatnego, które byłyby ekonomicznie opłacalne. W ramach działań zmierzających do zapewnienia surowca dla aktywów wytwórczych Grupy PAK KWB Konin prowadzi prace projektowe na perspektywicznych złożach węgla brunatnego. Do zagospodarowania złóż perspektywicznych potrzebne jest uzyskanie wszelkich niezbędnych formalnych zgód i pozwoleń, zwieńczone uzyskaniem koncesji na wydobycie. Proces pozyskiwania zgód i pozwoleń jest wieloetapowy i rozciągnięty w czasie. W związku z powyższym istnieje ryzyko opóźnień i przesunięć w harmonogramie zagospodarowywania kolejnych złóż, co z kolei może rodzić ryzyko przerw w dostawach węgla dla aktywów wytwórczych Grupy. Możliwość rozpoczęcia wydobycia z perspektywicznych złóż węgla w przyszłości może być ograniczona przez wiele czynników znajdujących się poza kontrolą Grupy. Do głównych czynników ryzyka należy: niez uzyskanie koniecznych koncesji, niekorzystne rozstrzygnięcia organów samorządów lokalnych w zakresie kształtowania polityki przestrzennej, brak możliwości pozyskania odpowiedniego finansowania.

11.6. Koszty uprawnień do emisji CO₂

Działalność w zakresie wytwarzania ze źródeł konwencjonalnych energii elektrycznej i ciepła wiąże się z koniecznością ponoszenia kosztów emisji CO₂. Z uwagi na fakt, że koszty te stanowią istotną pozycję w strukturze kosztów ponoszonych przez wytwórców energii z węgla brunatnego, wpływ emitowanych ilości CO₂ oraz cena pozwoleń do emisji CO₂ (EUA) ma duże znaczenie dla wyników działalności. W 2017 roku Grupa otrzymała niewielką ilość darmowych uprawnień do emisji CO₂, tj. 83 317 EUA, wynikających z przydziału na produkcję ciepła. Dlatego też, praktycznie cała ilość potrzebnych Grupie ZE PAK SA uprawnień do emisji będzie musiała zostać zakupiona na rynku wtórnym, w kontraktach bilateralnych.

III kwartał 2017 roku na rynku uprawnień do emisji CO₂ charakteryzował się wyraźną tendencją wzrostową. Potencjalnych przyczyn tego trendu należy upatrywać w kilku czynnikach, które wpływały na ceny EUA w minionym kwartale. Okres letni charakteryzował się w Europie stosunkowo wysokimi temperaturami oraz niższą ilością opadów, co z jednej strony powodowało zwiększone zapotrzebowanie na energię elektryczną (wzrost wykorzystania urządzeń chłodzących) a z drugiej strony trudniejszą sytuacją hydrologiczną w niektórych krajach Unii Europejskiej. Warunki pogodowe spowodowały większą intensywność wykorzystania elektrowni węglowych, a tym samym przyczyniły się do wzrostu popytu na EUA. Drugim czynnikiem wspierającym tendencję wzrostową, zwłaszcza w drugiej połowie III kwartału były wspólne wezwania przedstawicieli administracji rządowej Francji i Niemiec do szybkiego zakończenia prac nad zmianami w obowiązującym systemie handlu CO₂ EU ETS, co w konsekwencji, poprzez ingerencję w rynkowy mechanizm, miałyby wedle autorów tego planu podnieść cenę praw do emisji. Polska jako strona uczestnicząca w pracach nad zmianami w systemie handlu CO₂ sprzeciwia się zbyt radykalnym krokom, które mogłyby wpływać na wzrost cen uprawnień do emisji a w konsekwencji również cen energii. Trzecim czynnikiem sprzyjającym wzrostowi cen była sytuacja sektora energetyki nuklearnej we Francji gdzie zapowiedzi koniecznie odstawień bloków energetycznych mogą powodować wzmożone zapotrzebowanie na energię produkowaną m.in. z węgla w krajach sąsiednich. Średnia arytmetyczna z notowań EUA w III kwartale 2017 roku wyniosła 5,90 euro, co oznacza wzrost o 29,7% w stosunku do III kwartału 2016 roku i o 22,9% w stosunku do II kwartału 2017 roku.

Wykres 11: Cena kontraktu terminowego na dostawę EUA

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ICE

11.7. Rekompensaty z tytułu kosztów osieroconych w związku z rozwiązaniem „Kontraktu Długoterminowego” („KDT”) Elektrowni Pątnów II sp. z o.o.

Kontrakt długoterminowy sprzedaży mocy i energii elektrycznej (KDT) został zawarty pomiędzy Elektrownią Pątnów II sp. z o.o. a Polskimi Sieciami Elektroenergetycznymi SA. Miał on charakter wieloletniej umowy w zakresie dostarczania energii elektrycznej po ustalonej formule cenowej.

W związku z wcześniejszym rozwiązaniem (w dniu 1 kwietnia 2008 roku) KDT Elektrowni Pątnów II sp. z o.o., na mocy Ustawy z dnia 29 czerwca 2007 roku o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej, Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. jest uprawniona do otrzymywania odpowiedniej rekompensaty. Wysokość rekompensaty jest wyliczana według stosownego wzoru zamieszczonego w Ustawie. Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. objęta jest wymienioną ustawą do końca 2025 roku.

11.8. Sezonowość i warunki meteorologiczne

Popyt na energię elektryczną oraz ciepło, zwłaszcza wśród konsumentów, podlega sezonowym wahaniom. Dotychczas praktyka pokazywała, że zużycie energii elektrycznej zwiększało się zimą (głównie z powodu niskich temperatur i krótszego dnia) oraz spadało w okresie letnim (w związku z okresem wakacyjnym, wyższymi temperaturami otoczenia i dłuższym dniem). W ostatnich latach systematycznie odnotowuje się wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną latem, spowodowany w głównej mierze rosnącą liczbą wykorzystywanych urządzeń chłodniczych i klimatyzacji.

Niezależnie od czynników opisanych powyżej coraz istotniejsze dla poziomu produkcji Grupy stają się warunki meteorologiczne. Dotychczas działalność Grupy nie podlegała w znaczącym stopniu sezonowości popytu, ze względu na niskie koszty praca bloków prowadzona była w sposób ciągły (w podstawie) przez niemal cały rok. Obecnie biorąc pod uwagę rosnący udział oze w segmencie wytwórców energii, w tym przede wszystkim źródeł wiatrowych, przy szacowaniu wielkości produkcji Grupy coraz większego znaczenia nabierają warunki pogodowe, ze szczególnym uwzględnieniem warunków wietrznych. Statystycznie okresami o najlepszych warunkach wietrznych jest I i IV kwartał. Należy brać pod uwagę, że w okresach, gdy warunki wietrzne są wyjątkowo dobre a produkcja turbin wiatrowych wysoka, popyt na produkcję Grupy może ulegać okresowym zmniejszeniom.

11.9. Nakłady inwestycyjne

Działalność w sektorze wydobywania węgla oraz produkcji energii wymaga znaczących nakładów inwestycyjnych. Aktywa wytwórcze Grupy wymagają okresowych remontów i bieżących modernizacji, zarówno ze względu na zaostrożenie wymogów w zakresie ochrony środowiska jak i potrzebę zwiększania efektywności produkcji energii elektrycznej. Poziom nakładów inwestycyjnych miał istotny wpływ, i według oczekiwań może nadal mieć istotny wpływ, na wyniki działalności operacyjnej, poziom zadłużenia oraz przepływy pieniężne. Opóźnienia w realizacji, zmiany programu inwestycyjnego oraz przekroczenie budżetu mogą mieć poważny wpływ na nakłady inwestycyjne ponoszone w przyszłości, a także na wyniki, sytuację finansową oraz perspektywy rozwoju. Ponadto część planowanych przez Grupę projektów inwestycyjnych, zgłoszonych do Krajowego Planu Inwestycyjnego, wiąże się z przydziałem bezpłatnych jednostek uprawniających do emisji CO₂, jednak w przypadku braku realizacji tych inwestycji uniemożliwiona jest też zdolność do skorzystania z bezpłatnego przydziału.

11.10. Kurs walutowy euro/złoty, poziom stóp procentowych

Pomimo faktu, że Grupa prowadzi swoją działalność na terytorium Polski, gdzie ponosi koszty i osiąga przychody w złotych, jest kilka istotnych czynników uzależniających wyniki finansowe od kursu walutowego euro/złoty oraz poziomu stóp procentowych WIBOR i EURIBOR. Do najistotniejszych zaliczyć należy:

- znacząca część zadłużenia (tj. kredyt konsorcjalny zaciągnięty przez Elektrownię Pątnów II sp. z o.o.) jest denominowana w euro, co powoduje, że deprecjacja wartości złotego w stosunku do euro ma negatywny wpływ na wyniki finansowe, ponieważ zwiększa koszty finansowania w złotych związane z zadłużeniem w obcej walucie, natomiast deprecjacja wartości euro w stosunku do złotego ma pozytywny wpływ na wyniki finansowe, ponieważ obniża koszty finansowania w złotych związane z zadłużeniem w obcej walucie,
- transakcje związane z zakupem EUA rozliczane w euro,
- Spółka z segmentu remontowego świadczy okresowo usługi dla zagranicznych kontrahentów uzyskując przychody w euro,
- ZE PAK SA oraz Elektrownia Pątnów II sp. z o.o. korzystają z finansowania dłużnego opartego na zmiennej stopie procentowej.

W pierwszym półroczu 2017 roku spółki Grupy nie stosowały instrumentów służących ograniczaniu ryzyka wynikającego ze zmian kursów walutowych, z wyjątkiem ZE PAK SA, która zabezpieczyła kurs euro dla części przepływów związanych z zakupem jednostek uprawniających do emisji CO₂. Do zabezpieczenia kursu zastosowano transakcje typu forward z datą rozliczenia w grudniu 2017 roku i marcu 2018 roku. Ryzyko walutowe w przypadku przychodów z usług budowlanych jest częściowo bilansowane przez koszty ponoszone w tej samej walucie w odniesieniu do tych samych umów. Zarządy na bieżąco monitorują sytuację finansową oraz sytuację rynkową, w razie potrzeby mogą podjąć decyzje o konieczności zastosowania instrumentów finansowych zabezpieczających przed ryzykiem kursowym. Zgodnie z zasadami stosowanymi w Grupie ZE PAK SA ewentualne transakcje będą miały charakter zabezpieczenia i będą dopasowane do pozycji zabezpieczanej pod względem wolumenu i daty zapadalności. Decyzja o wyborze instrumentu zabezpieczającego, uwzględniała będzie również: cenę, płynność rynku, prostotę produktu, łatwość wyceny i księgowania oraz elastyczność.

Narażenie Grupy na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim długoterminowych zobowiązań finansowych związanych z finansowaniem inwestycji w ZE PAK SA i Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. Grupa korzysta z zobowiązań finansowych, głównie kredytów i pożyczek o oprocentowaniu zmiennym. W celu zminimalizowania ryzyka stopy procentowej, Grupa zawiera kontrakty na zamianę stóp procentowych (swapy procentowe), w ramach których zgadza się na wymianę, w określonych odstępach czasu, różnicy między kwotą odsetek naliczonych według stałego i zmiennego oprocentowania od uzgodnionej kwoty głównej. Transakcje te mają na celu zabezpieczenie zaciągniętych zobowiązań finansowych i dotyczą kredytu konsorcjalnego Elektrowni Pątnów II sp. z o.o. opartego na zmiennej stopie EURIBOR. Do zabezpieczenia wykorzystano instrumenty typu IRS.

PODPISY CZŁONKÓW ZARZĄDU:

Adam Kłapszta

Aneta Lato-Żuchowska

Zygmunt Artwik

Elżbieta Niebisz